



144

Mars 2024

DISKULOGEN

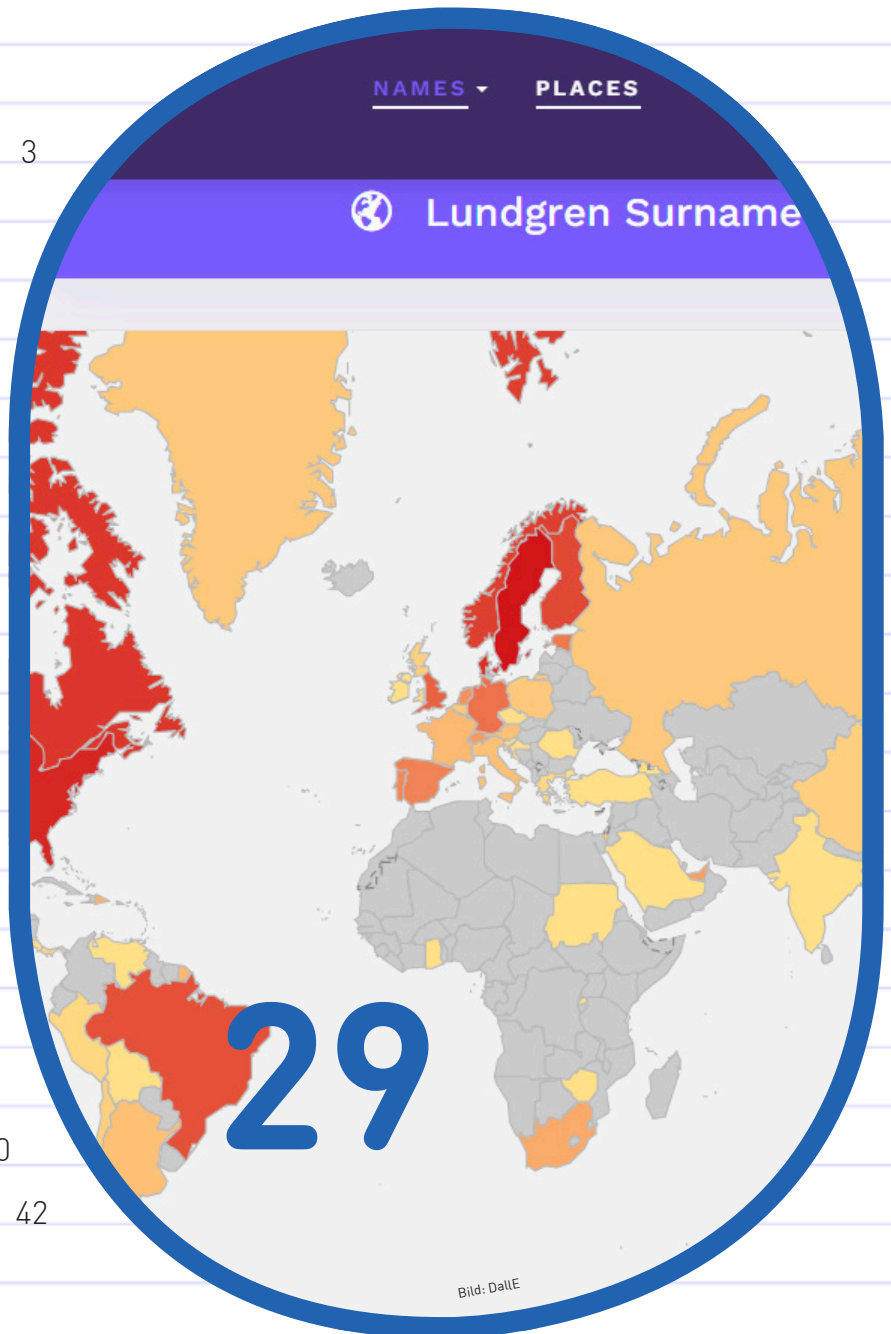
Flera generationer med samma efternamn • Läs om släktforskning i tidningsappar • Sök i Alvin • Sammanfattning av årsmöteshandlingar • Faddrar visade vägen till släkten • Ny karttjänst från Dis • Så fungerar kopplingar i Disgen 2023 • Skapa kluster med hjälp av AI •



Vi gör din släktforskning enklare.

Innehåll

Ledaren	3
Kort & Gott	4
Verksamhetsberättelse	5
Dis ekonomi	7
Faddrar visade vägen	9
Får du e-post från oss?	13
Sök i Alvin	13
Kopplingar i Disgen 2023	14
DNA-krönika	20
Digitala tidningar	24
Generationer med efternamn	29
Skapa kluster med hjälp av AI	32
Ny karttjänst från Dis	35
Avlidna medlemmar	36
Nya böcker	37
Dis medlemsbutik	39
Funktionärer	40
Regionföreningarna	42



HELGEN FÖRE tryckning av detta nummer av Diskulogen höll vi årsmöte – numera som traditionen bjuder via Zoom, ni kan läsa en del av underlaget i tidningen (allt finns på webben). Vi tackade av två styrelseledamöter som valt att sluta, Bo Kleve – efter hela 34 år – och Gunilla Jacobson som lämnar efter 2 år. Vi välkomnade därför två nya ledamöter till styrelsen, Eva Gröön och Jan Willman. Även revisorn Dan Köllerström tackades av efter 12 år.

Som ni medlemmar förhoppningsvis vet så finns det en kod att använda i Släktforskarförbundets Rötterbokhandel för deras prenumerationer. Vi har gjort reklam för det i det mejlade nyhetsbrevet med jämna mellanrum.

Om du inte har använt den ännu så kanske den kan komma till användning nu i vår, då Släktforskarförbundet häromdagen meddelande på Rötter att de hoppas att äntligen släppa "Sveriges dödbok på webben"-abonnemanget i april. Så för dig som väntat på webbversionen och inte köpt Sveriges dödbok 1815–2022 på usb i vinter kan du köpa abonnemanget med rabatt. Det nedanstående gäller för webbversionen enligt informationen på Rötter den 11 mars:

Inköp: Beställs på Rötter (www.rotter.se), tillgång till databasen via inloggning direkt på plattformen. Beräknad lansering i april 2024.

Pris: Abonnemang som förnyas och betalas årligen: 399 kronor/år, (100 kronor rabatt på valfri prenumeration eller abonnemang med föreningskod gäller – för medlemmar i Dis är koden **GWBN24**).

Uppdateringar: Rättelser införs löpande och uppdateringar med nyregistrerade uppgifter tillkommer ett par gånger om året.

Systemkrav: Fungerar oberoende av operativsystem, både på pc och Mac.

Sökning: Webbanpassade sökmöjligheter, * funktionen för att visa kopplingen mellan gammal och ny församling finns ej.



Daniel Berglund
Ordförande



Diskulogen med Släktforskarnytt

är medlemstidningen för Föreningen Dis: Föreningen för datorhjälp i släktforskningen.

KONTAKT & AVGIFT
Föreningen Dis
Gamla Linköping
582 46 Linköping
Telefon: 013-149 043
dis@dis.se, www.dis.se
Medlemsavgift:
190 kr per kalenderår.
Famijlmedlem:
95 kr per kalenderår.



KANSLI & FORSKARSTUGA
Hovslagaregatan 3
Gamla Linköping
Öppet måndag–torsdag kl 9–16.
Kansliet har lunchstängt kl 12–13.
Telefontid:
Måndag–torsdag kl 9–12.
Ring gärna innan besök!

KANSLISTER
Marie Andersson
Helena Carlsson

REDAKTÖR
Anna Linder,
anna.linder@dis.se
Burliden 7, 937 92 Burträsk
070-2294804

ANNONSERING
Kontakta redaktör
Anna Linder

ANSVARIG UTGIVARE
Daniel Berglund

LÖSNUMMERPRIS: 30 kr

TRYCKT UPPLAGA:
16 275 exemplar

ISSN: 1101-3826

UTGIVNING: 4 gånger per år

TRYCK: Ringöns Tryckeri

Förnya ditt medlemskap via www.dis.se/betala-medlemsavgiften.
Bli medlem via Dis webbshop, shop.dis.se, eller kontakta Dis kansli.
Adressändring anmäls via vår självservice, www.dis.se/adress, eller till Dis kansli.
Information om hur Dis hanterar dina personuppgifter hittar du på www.dis.se/personuppgifter.

Kort & Gott

Wifi 7

Nästa version av trådlös nätverksstandard är här – Wifi 7 (802.11be).

Maxhastigheten har höjts från 9,6 (Wifi 6) till 46 gigabit per sekund! Bland annat tack vare ny teknik som att flera frekvensband används samtidigt, vilket även minskar laggtid (fördröjning) avsevärt.

www.pcfforall.se

Etisk AI-märkning

Fairly Trained är en nygrundad organisation som med sin stämpel hjälper oss att se vilka AI-modeller som tränats på material med upphovsmakarnas godkännande.

www.pcfforall.se



**Fairly Trained
Certified**

AI kan skriva som du

Forskare vid Mohamed Bin Zayeds universitet för artificiell intelligens i Abu Dhabi har tagit fram ett AI-verktyg som kan imitera skrivstil. Det räcker med ett stycke handskriven text för att AI-verktyget ska kunna kopiera stilen. Forskarna är mycket medvetna om risken att AI-verktyget kan missbrukas om och när det släpps på marknaden.

mbzuai.ac.ae/news



AI skapade familjealbum

KONSTNÄREN MARIA Mavropoulou hade få familjefoton, bland annat på grund av att familjen i generationer flyttat runt mellan olika länder. Hon kände att något saknades. Hon har nu skapat över 400 familjefoton med hjälp av artificiell intelligens, Dalle, i projektet *Imagined Images*. Hon började med att använda riktiga familjehistorier för att skapa bilder som hade en del korrekt innehåll till att experimentera och skapa bilder på sådant som aldrig hänt och sådant hon önskar hade hänt. Många ansikten är förvridna och konstiga, vilket det ofta kan bli i AI-skapade bilder, men det är också något som hon tycker är viktigt att bevara. Det visar att bilderna inte är på hennes specifika familj, utan bara en familj.

www.mariamavropoulou.com

Historien om Sverige

Riksarkivet presenterar förslag på fördjupning och tips kopplat till avsnitten i SVT-serien *Historien om Sverige* på sin webbplats. Från och med seriens fjärde avsnitt närmar man sig den tid som man kan studera med hjälp av bevarade dokument. Du kan se hela serien på SVT Play.



www.riksarkivet.se

Verksamhetsberättelse 2023

Nedan följer ett utdrag från Dis verksamhetsberättelse.
Du kan läsa den i sin helhet på Dis webbplats.

Styrelsen har under året bestått av:

Ordförande:

Daniel Berglund, Västra Frölunda

Vice ordförande:

Eva Dahlberg, Jönköping

Sekreterare:

Elisabet Leek, Sunhultsbrunn

Övriga ledamöter:

Bo Kleve, Linköping

Peter Åberg, Stockholm

Christina Claeson, Göteborg

Kristina Andersson, Lidköping

Anders Lindberg, Lund

Gunilla Jacobson, Helsingborg

Revisorer:

Dag Köllerström, Forserum

Kerstin Karlsson, Uppsala

Ekonomiansvarig i styrelsen har varit Peter Åberg. Löpande ekonomisk administration har utförts av kansliets personal.

Årsmöte. Föreningens årsmöte hölls den 11 mars, helt på distans via Zoom. Det har visat sig att distansmöte ger betydligt fler deltagare än vanliga möten, så styrelsen valde att genomföra årsmötet helt på distans. Årsmötet hade 155 deltagare.

Medlemsutveckling. Antalet medlemmar i föreningen uppgick vid verksamhetsårets slut till 18 424 (föregående år 19 290), vilket innebär en total minskning med 866 medlemmar. Cirka 520 medlemmar är bosatta utom Sverige.

Styrelsen är liksom tidigare mycket medveten om att medlemsantalet minskar. Vi tror, oförändrat, att detta

främst beror på bristande konkurrenskraft hos våra produkter i vid mening. Utvecklingen av Disgen ska fortsätta. Även andra produkter som Disbyt, Diskulogen med mera är väsentliga att vidareutveckla. Regionföreningarna har en nyckelroll när det gäller utbildning och medlemsvård.

Regionföreningar. Dis har oförändrat åtta regionföreningar. De har under året erhållit ekonomiskt stöd från Dis med cirka 35 kronor/medlem för regional verksamhet, plus fritt medlemskap för nya medlemmar under första året. Cirka 67 % av Dis medlemmar är anslutna till någon av regionföreningarna, vilket har varit en ökande trend under de senaste åren.

Arbetsgrupper. För att kunna ha ett effektivare styrelsearbete har styrelsen organiserat ett antal arbetsgrupper för att bereda olika ärenden inför diskussion och beslut i styrelsen, och för att hantera praktiska frågor kring till exempel marknadsföring. Arbetsgrupperna leds ytterst från styrelsen men kan ha deltagare som inte sitter i styrelsen.

Fadderverksamhet. I verksamheten finns det 53 faddrar varav fyra endast står till förfogande internt som resursfadder till övriga faddrar. Det tillkom 3 nya faddrar under 2023, varav en är fadder i Norge. Däremot har fyra lämnat uppdraget, varav två har avlidit under året.

Under året har supportorganisationsgruppen anordnat nio fadderträffar med ett varierande innehåll.

Samtliga faddrar bjuds in till träffarna som genomförs på distans. Det har varit omkring 25 faddrar som deltar på träffarna.

Funktionärsträff. 2023 års funktionärsträff genomfördes på Hotell Högland i Nässjö under helgen 7–8 oktober. Det var 49 deltagare på plats i Nässjö och 26 på distans under lördagen respektive 22 på distans under söndagen. Deltagandet har minskat på funktionärsträffarna successivt under de senaste åren.

Programmet bestod av gruppmöten i de olika funktionärsgруппerna. Söndagen startade med ett besök av Sveriges Släktforskarförbunds ordförande Victoria Jonasson. Dagen fortsatte också med ett visionsarbete om vad vår förening är om 10 år och ett resonemang om DNA-funktioner i Disgen, Disbyt och andra Dis-verktyg.

Forskarstugan. Forskarstugan i Gamla Linköping drivs i samarbete med Östgöta Genealogiska Förening. Stugan är normalt öppen måndag–torsdag under större delen av året. I stugan finns fyra datorer för egen forskning. Antalet besökare är ganska litet.

Dis webbshop. Via webbshoppen erbjuds föreningens medlemmar möjligheten att köpa Dis-produkter och utvalda produkter från Sveriges Släktforskarförbund.

Försäljningen sker huvudsakligen till medlemmar i Sverige och priserna har därför hållits låga. Webbeförsäljningen marknadsförs regelbundet till medlemmarna via e-postutskick.

Vi har under året överlåtitt driften av webbshoppen på extern leverantör, Prestasupport. I och med det har den tekniska plattformen också uppdaterats och en modernisering av utseendet har skett.

Släktforskardagarna. 2023 års Släktforskardagar genomfördes i Östersund helgen 26–27 augusti. Föreningen hade en traditionell monter med demonstrationsstationer för Disgen, Disbyt, kartor med mera och en försäljningsdisk. Dessutom befann sig även Dis-Mitt med en station i montern. Ett tjugotal funktionärer hjälpte till under helgen med olika aktiviteter.

Dis-träffar. Efter lanseringen av Disgen 2023 genomfördes tre *Disgen-caféer* under mars–april med information om den nya versionen av Disgen, med nyheter som kartfunktionen och automatisk uppdatering av källträdet.

Kartutveckling. Kartgruppens arbete med anpassning av nationstäckande kartor till Disgen fortsätter. Under hösten lanserades en ny karttjänst där användare av Disgen kan beställa anpassning av en storskalig historisk karta som visar fastighetsrättsliga förändringar.

Disgen. Omkring 5 500 medlemmar hade vid slutet av året skaffat Disgen 2023. Omkring 14 000 av Dis nuvarande medlemmar har någon version av Disgen.

Disgen 2023 släpptes ut till medlemmarna i början av året och följdes av en uppdatering 2023.3 i november. I arbetet ingår en referensgrupp som utvärderar förslag och kommer med synpunkter på utvecklingen. Under året har arbetet fortlöpt med nästa betalversion.

Appen Släkten. Vi har idag nästan 2 800 medlemmar som använder Släkten. Appen har inte utvecklats något nämnvärt under året.

Disbyt. I databasen Disbyt deltar cirka 7 000 medlemmar med utdrag ur sina släktdatabaser. Antalet personposter lagrade i Disbytdatabasen är 31,5 miljoner (föregående år 33,1 miljoner). En anledning till minskningen är att vi under året tog bort materialet med födelseuppgifter från en väldigt gammal version av Sveriges dödbok.

Disbyt sköts nu av 12 Disbytombud. Under 2023 har det rekryterats fyra nya ombud och en har avlidit. De har behandlat omkring 1 100 bidrag från föreningens medlemmar. Vidareutvecklingen av Disbyt sker av sex engagerade utvecklare med stöd av en styrgrupp.

Dispos. Vårt hjälpmedel för att hitta i källorna, Dispos, har under året haft cirka 87 000 (föregående år 77 000) sökningar, alltså en viss ökning. Vi tip-sar ibland om Dispos men det är troligen fortfarande ett av föreningens mest underskattade verktyg.

Det pågår nyutveckling av *Dispos 2.0* och den har kommit så långt att den finns allmänt tillgänglig att prova sedan i september, dock är den fortfarande under utveckling.

Dis Arkiv, för framtida bevarande av medlemmars släktdata, har under året drivits med ungefär samma omfattning som tidigare år. Det finns för närvarande 401 arkiv. Under året har 15 nya arkiv och 12 uppdateringar tillkommit.

Diskulogen. Medlemstidningen Diskulogen med Släktforskarnytt har under året utkommit med fyra nummer. Drygt 1 700 medlemmar har hittills valt att avstå pappersupplagan av Diskulogen.

Nyhetsbrev. Under året har föreningen skickat ut 18 nyhetsbrev via e-post till medlemmarna. De har innehållit nyheter, tips om produkter i

webbshoppen, information om att Diskulogen finns att läsa på hemsidan samt ett antal kortare släktforskartips.

Utbildningsverksamhet. Utbildningsgruppen har tillsammans med supportorganisationsgruppen erbjudit utbildning för föreningens utbildare inom bland annat kartutbildning, utskrifter, fadderportalen; dessutom ett möte om hur vi kan tänka kring Disgen. Antalet deltagare på utbildningsträffarna har varierat.

Annonsering. Vi har haft annonsutbyte med Sveriges Släktforskarförbund så att de har annonserat i Diskulogen och vi i Släkthistoriskt forum.

Vi annonserar på Googles söksidor via den kostnadsfria varianten av Google Ads (Google Ad Grants) som Google erbjuder till kvalificerade ideella föreningar. Under året har också betald annonsering på Facebook förekommit.

YouTube. På vår kanal, *Föreningen Dis Video*, finns 89 publika videos. Det har tillkommit 15 nya under 2023. Kanalen har 997 prenumeranter och det skedde 22 781 videovisningar under 2023 (föregående år 26 963). Den populäraste videon under 2023 var *DNA – Hitta en okänd far – steg för steg* med Christer Carmevik.

Anställda. Vid Dis kansli är Marie Andersson heltidsanställd och Helena Carlsson halvtidsanställd. Patrik Hansson är heltidsanställd för olika utvecklingsuppdrag såsom Disgen, Disbyt, med mera. Mikael Winbladh är heltidsanställd som verksamhetsledare.

Vid årsskiftet 2023/2024 hade Dis alltså 3,5 heltidstjänster, oförändrat sedan föregående år. ▣

RESULTATRÄKNING (BELOPP I TUSENTALS KRONOR)			
	Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2024
Intäkter			
Medlemsavgifter	3 588	3 446	3 288
Försäljning till medlemmar	585	1 121	780
Försäljning övrigt	968	804	575
Övriga rörelseintäkter	153	198	269
	5 294	5 569	4 912
Kostnader			
Råvaror och förnödenheter	-2 427	-2 202	-2 064
Övrigt	-877	-896	-997
Personalkostnader	-2 284	-2 363	-2 377
	-5 588	-5 461	-5 438
Rörelseresultat	-294	107	-526

BALANSRÄKNING		
	Ing. balans 1 jan 2023	Utg. balans 31 dec 2023
Tillgångar		
Finansiella tillgångar	40	40
Varulager m.m.	115	119
Fordringar	145	264
Kassa och bank	4 445	4 709
Fonder	1 000	1 016
	5 745	6 149
Skulder och eget kapital		
Eget kapital	3 750	3 857
Förinbetalda medlemsavgifter	969	1 194
Övriga skulder	1 027	1 097
	5 745	6 149

UNDER FJOLÅRET släpptes Disgen 2023. En ny version är något som alltid syns i resultatet på ett positivt sätt. För 2023 på 103 000 kronor (-294 000 kronor) mot budgeterade 132 000 kronor. Många har köpt och uppgraderat till den nya versionen och vi hoppas att fler kommer att göra det under 2024.

Föreningens ekonomi är fortfarande stark, såväl soliditeten, 63 % (65 %) vid årets slut som likviditeten är mycket god. Eget kapital uppgick till 3 857 000 kronor (3 750 000 kronor) och likvida medel, inklusive kortfristiga placeringar var 5 725 000 kronor (5 445 000 kronor).

Vi lyckades pricka det budgeterade resultatet ganska bra under fjolåret även om avvikelser i enskilda poster naturligtvis förekommit. Tyvärr tappade vi något fler medlemmar än vi trodde men vi lyckades bra med försäljningen av Disgen. Den övriga försäljningen, bland annat av böcker, gick inte lika bra vilket är synd då vi är billiga (kanske billigast i Sverige) inom detta område. Kanske måste vi upp-
lysa våra medlemmar mer om detta.

På kostnadssidan har vi till viss del drabbats av stigande priser men inte till den grad att det drabbat helheten på något markant sätt.

Planerade aktiviteter såsom funktionärs- och Släktforskardagar har genomförts på ett kostnadsmedvetet vis och vi har kunnat investera i en ny webbshop.

Budget 2024

Det budgeterade resultatet för 2024 är negativt, -526 000 kronor vilket kan kännas stort. Men en ideell förening som vi kan eller ska inte alltid ha ett positivt resultat utan över tid ge tillbaka till våra medlemmar på olika sätt i form av medlemsaktiviteter, Diskulogen, utveckling av våra verktyg etcetera.

Det budgeterade negativa resultatet är ändå stort och måste hanteras och förklaras på ett bra sätt. Anledningen till tappet i det budgeterade resultatet är att vi under 2024, som vi numera vant oss vid, kommer att tappa ytterligare medlemmar, men kanske viktigare för årets resultat är att vi inte har budgeterat för att det släpps någon ny version av Disgen detta år, en ny version av Disgen innebär historiskt sett alltid ett positivt årsresultat.

Våra kostnader som är relativt konstanta över åren sjunker något men påverkas negativt av inflationen. Vi håller en noggrann koll på våra kostnader och några stora investeringar är inte planerade för året.

En direkt åtgärd kopplad till resultatet är att under året se över de bidrag Föreningen Dis delar ut och att ifrågasätta var de gör mest nytta. Under 2024 uppgår till exempel verksamhetsbidraget till regionföreningarna till 450 000 kronor. Som ytterligare åtgärd kommer vi under året också se över om vi behöver höja medlemsavgiften för 2025. Med detta sagt kommer våra aktiviteter att fortgå som vanligt och kanske till och med utökas, allt kostar inte pengar tack vare våra härliga ideella krafter i föreningen.

Släktforskar- och funktionärsdagar är inbokade, fyra nummer av Diskulogen är planerade, ett program med webbseminarier och Dis-träffar "för alla" håller på att tas fram tillsammans med våra regionföreningar.

Att vi ändå kan hålla fast vid vårt program trots ett planerat förlustår har sin grund i den stabilitet vi har i vår ekonomi vilket gör att vi hela tiden kan jobba långsiktigt. Under året kommer också vårt visionsarbete, "Var är föreningen om 10 år?" som startade under hösten 2023, fortgå. Personligen tror jag att denna sistnämnda punkt kommer att påverka vår förenings framtid och ekonomi mycket. ▣



Bild: Fornsök (Riksanstaltsverket)

Bild 1. Visnums socken högst upp, i sydligaste Värmland, på gränsen till Västergötland.

Familjeöversikt för Adam Eriksson Segerberg	
Erik Staffansson	Sara Adamsdotter Gevert ▲ f. 1664 Skagershult, Örebro län (T)
→	Adam Eriksson Segerberg f. 1688 Visnum, Värmlands län (S) (-) g. 1714 Amnehärad, Skaraborgs län (R) (**) d. 1750 Visnum, Värmlands län (S) (**) ☠️
	Relation med Kerstin Olofsdotter g. 1714 Amnehärad, Skaraborgs län (R)
→	Annika Adamsdotter Segerberg ▶
→	Erik Adamsson Segerberg ▶ d. 1755 Visnum, Värmlands län (S)
	Sara Adamsdotter Segerberg f. 1715 Amnehärad, Skaraborgs län (R)
→	Olof Adamsson Segerberg ▶ f. 1717 Amnehärad, Skaraborgs län (R)
	Abraham Adamsson Segerberg f. 1723 Amnehärad, Skaraborgs län (R) d. 1724 Amnehärad, Skaraborgs län (R)
	Sara Adamsdotter Segerberg ▶ f. 1729 Visnum, Värmlands län (S) d. 1799 Askersund, Örebro län (T)
	Stina Katarina Adamsdotter Segerberg ▶ f. 1731 Visnum, Värmlands län (S) d. 1808 Visnum, Värmlands län (S)

Bild 2. En av träffarna i Disbyt på Adam Eriksson Segerberg och hans familj. Dopvittena för Nils och Annikas barn markerade med röda pilar.



Faddrar visade vägen

BLAND TAR det stopp. Det bara är så. Någon uppgift saknas eller en urkund finns inte. Nästa släkting som man vill hitta verkar onåbar. Forskningen läggs åt sidan och man hoppas att nästa gång kanske komma på en lösning.

Så var det med ett föräldrapar på min farmors mors sida. Jag hade en uppgift om att Sara Nilsdotter var född 1730 och att hon vid sin vigsel 1755 var piga på Vismenäset i Visnums socken i södra Värmland, en socken gränsande till Skaraborgs län i Västergötland (Bild 1). Jodå, hon fanns med i Visnums födelsebok, född 5 oktober, med föräldrarna Nils Nilsson och Annika Eriksdotter på Vismenäset. Av okänd anledning finns orten med först i socknens andra husförhörslängd från 1755 och där är familjen listad, undantaget Sara som detta år gift sig. Nils och Annika med sex barn finns där, sonen Johan dessutom med sin familj. För såväl barn som för föräldrarna ges endast födelseår, inga datum eller socknar. För Saras föräldrar Nils och Annika anges födelseåren 1705 respektive 1709.

Jag sökte efter Nils och Annikas födelse de angivna årtalen och även åren runt dessa i Visnums födelsebok, men inget napp. Tydligen är de inte födda i Visnum. Jag har namn och fö-

delseår för dem, men inte orten. Det tar stopp här. Så jag ger mig på mer lågt hängande frukter i släktträdet en tid framöver.

Andra försöket

Efter ett tag ger jag mig i kast med Nils och Annika igen. Med lite hängivenhet ska det nog lösa sig.

Sara var deras första barn, så de borde vara vigda strax innan. I vigselboken kan man förhoppningsvis få någon ledtråd. Nu visar det sig att de är med i Visnums vigsellängd, men endast med en notis om en lysning i denna kyrka. Men det står även att de är vigda i Amnehärad, grannsocknen söderut, i Skaraborgs län. Då vigseln vanligtvis skedde i brudens hemsocken tänker jag att Annika kan vara född där i Amnehärad. I Amnehärad vigsellängd står att han är dräng från Lilla Årås i socknen och hon piga i Vismenäset. Är det han som är född i Amnehärad och varför vigs de i hans hemsocken?

Amnehäradas första husförhörslängd börjar 1735 och då har paret redan flyttat till Vismenäset, så de är inte med i längden. Jag söker ändå på Lilla Årås ifall någon lämplig far med namn Nils eller Erik kan hittas där men icke. Nu blir det sökande i Amnehäradas födelsebok runt de bå-

das angivna födelseår, men inga träffar där heller. Deras födelsesocknar är fortsatt okända.

En ny angreppsmetod behövs. Jag beslutar mig för att kartlägga dopvittnen eller faddrar till Nils och Annikas barn. Här kan nära släktingar som syskon finnas, förutom grannar och vänner till familjen. Finns någon Nilsson/-dotter eller Eriksson/-dotter bland faddrarna vid dopen kan det mycket väl vara ett syskon till en av föräldrarna och en väg att spåra vidare.

Totalt hittade jag tio barn till Nils och Annika, födda mellan 1730 och 1755. En Anders Nilsson är vittne vid två tillfällen med 12 års mellanrum, men ort för honom ges inte. Även en hustru Elin Nilsdotter från Båtviken, Varnums socken (Kristinehamn) finns vid ett tillfälle 1739, men hon hittas inte igen i första husförhörslängden för Varnum från 1756. I Disbyt får jag dock napp. Enligt uppgift där var hon född 1680 och gift 1709 med Olof Olofsson som kom från Båtviken (Bild 2). Men hon var 25 år äldre än Nils. Det är svårt för mig att se någon släktkoppling.

Dock framträder ett annat mönster. Vid sju av de tio dopen var dopvittnen från en av hammarsmedssläakterna vid Björneborgs hammare i socknen.

3

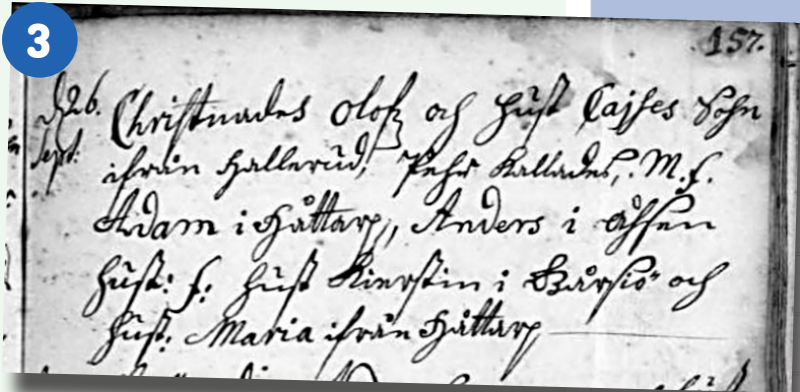


Bild 3. Födelseboken för Älgårås socken 1736. Dopnotisen för Olof och Kajsas son Per. Bland faddrarna ser vi Adam i Håttorp och hustru Maria från Håttorp.

4

DISPOS - Söker efter Husförhör i Håttorp, 1750

Rapportera gärna problem stora som små, bäst på DIS Forum, eller annars till dispos@dis.se

Lista över indexerade församlingar med aktuellt ortnamn

Nr	Ortnamn	Församling	Län	Visa volym*
1	Håttorp	Lyrestad	R	Visa församling

Bild 4. Sökning i Dispos på orten Håttorp ger ett enda resultat för hela landet: Lyrestads socken.

Familjeöversikt för Adam Klasson Gevert

Klas Andersson Gevert
f. 1615 Västland, Uppsala län (C)

Sara Adamsdotter Stockhaus
f. 1620 Fellingbro, Örebro län (T)

5

Adam Klasson Gevert

f. 1640 Västland, Uppsala län (C) (-)
g. 1663 Näsby, Örebro län (T) (-)
d. 1713 Amnehärad, Skaraborgs län (R) (**)

Relation med Katarina Eriksdotter
g. 1663 Näsby, Örebro län (T)
d. 1718 Amnehärad, Skaraborgs län (R)

Sara Adamsdotter Gevert
f. 1664 Skagershult, Örebro län (T)

Klas Adamsson Gevert
f. 1665 Näsby, Örebro län (T)
d. 1719 Skagershult, Örebro län (T)

Katarina Adamsdotter Gevert
f. 1668 Näsby, Örebro län (T)
d. 1759 Ramundeboda, Örebro län (T)

Adam Adamsson Gevert
f. 1670 Snavlunda, Örebro län (T)
d. 1729 Sunne, Värmlands län (S)

Johan Adamsson Gevert
f. 1670 Snavlunda, Örebro län (T)
d. 1702 Kvistbro, Örebro län (T)

Mats Adamsson Gevert
f. 1672 Snavlunda, Örebro län (T)
d. 1720 Amnehärad, Skaraborgs län (R)

Jakob Adamsson Gevert
f. 1674 Skagershult, Örebro län (T)
d. 1767 Sunne, Värmlands län (S)

Henrik Adamsson Gevert
f. 1680 Skagershult, Örebro län (T)
d. 1732 Ransäter, Värmlands län (S)

Maria Adamsdotter Gevert
f. 1684 Skagershult, Örebro län (T)
d. 1755 Lyrestad, Skaraborgs län (R)

Bild 5. En av flera listningar i Disbyt av Adam Geverts familj. Bland hans barn finns Sara och Maria, som är centrala i denna berättelse.

Ibland var flera medlemmar av familjen med som vittnen. Hammarsmeden Adam Eriksson Segerberg var med vid fyra dop, hans son Erik vid tre, Eriks hustru Sofia Emerentia Eriksdotter vid två, Eriks bror Olof och syster Annika vid var sitt dop. Åter är Disbyt till stor hjälp, nu för att förstå hur dopvittnena hör ihop och bildade denna smedfamilj. Detta blev även ett incitament att skaffa databasen Smed.

Jag tittade på vilka som var faddrar vid smedens barn och barnbarns dop. Vare sig Nils Nilsson eller Annika Eriksdotter var med där, så det var ingen ömsesidighet mellan familjerna gällande fadderskap. Någon koppling verkar det finnas mellan denna hammarsmedssläkt och Nils eller Annika, men är det släktskap?

Hammarsmeden Adam Eriksson Segerberg var född omkring 1688, 17 år äldre än Nils och 21 år äldre än An-

nika. Hans son Erik var född omkring 1718. Men Adam hade bott i Amnehärad och hans mor Sara Adamsson Gevert fanns på Lilla Årås visade det sig, där Nils Nilsson var dräng vid sin vigsel. Det var så de kände varandra, hammarsmeden och Nils. Men ålderskillnaden gör att de inte kan ha varit barn- och ungdomskamrater. Adams far Erik Staffansson kan inte heller vara far till Annika, då han var död då hon föddes och Adams mor var omgift sedan 1709 med Hans Ersson.

Nu tog det stopp igen. Dags att göra något annat.

Mellanspel och inspel

Jag har en annan släkting i släktträdet med enbart födelseår, ingen ort. Det är på min farmors fars sida. Kajsa Larsdotter, född omkring 1716 från åldern vid dödsfallet och boende i Älgårås socken i norra Skaraborg. Hon var gift

med Olof Persson, en bonde på Hal-lerud i socknen. Hans släkt är spårbar på denna gård bak till 1500-talet och det är här hon var ingift.

Vare sig deras vigsel eller Kajsas födelsenotis finns med i Älgårås kyrkböcker. Grannsocknen norröver, Hova, är större och kunde vara Kajsas ursprung men en sökning där gav inte heller något positivt resultat.

Kanske faddermethoden kan vara till hjälp här? Jag slog upp födelsenotisen för Kajsas och Olofs första barn Per, född i september 1736, och hittade där fyra vittnen (Bild 3). En är från Älgårås, men de tre andra är tydligen från byar som inte finns i Älgårås, Adam och hustru Maria från Håttorp och hustru Kerstin från Gårssjö. Gårssjö bör vara Gårdsjö i Hova socken och Kerstin måste vara Olofs syster Kerstin Persdotter, gift med Påvel Olsson i Gårdsjö. Men var kan Håttorp ligga?

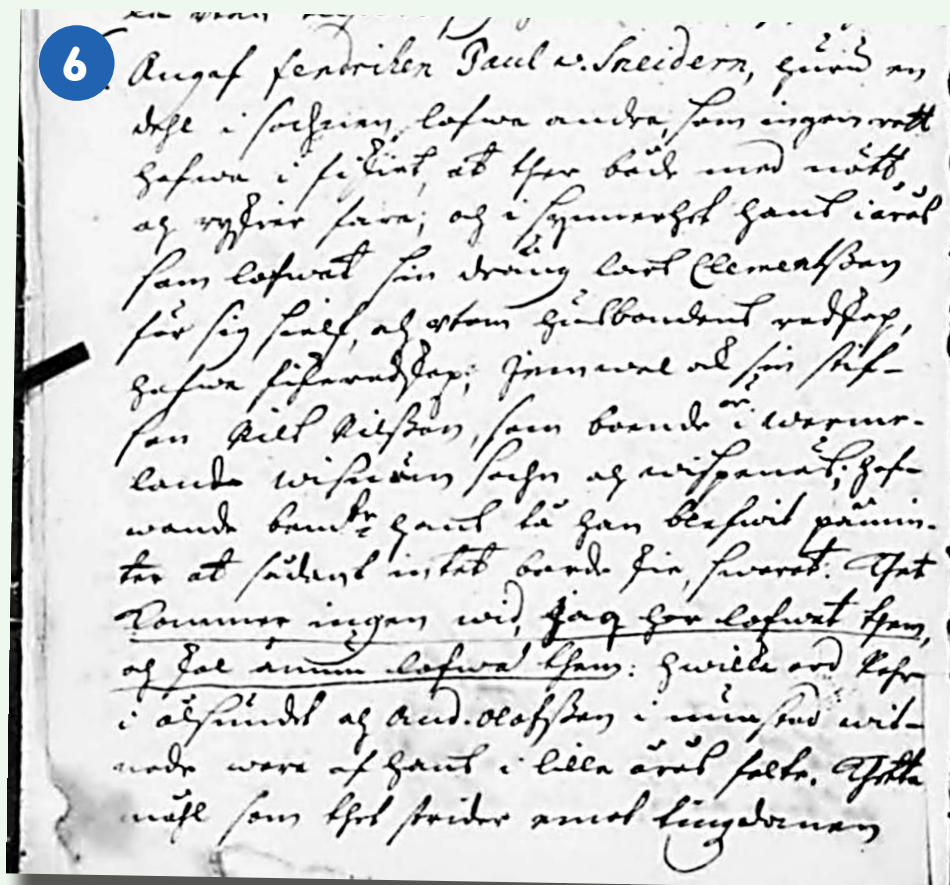


Bild 6. Det förlösande fyndet, punkt 3 i sockenstämmoprotokollet från 22 november 1729 i Amnehärad socken. Mitt i texten ser man "sin stifson Nils Nilsson, som boende är i Wermeland Wisnum socken".

Dispos är nu ett utmärkt hjälpmedel. Jag söker efter orten Håttorp – och det visar sig att det enbart finns en by med det namnet, i Lyrestad socken, Skaraborgs län (Bild 4).

Nu har jag Lyrestad socken som möjlig hemsocken för Kajsa, om nu vittnena Adam och Maria vid dopet är hennes släktingar. Lyrestad ligger på andra sidan av Hova från Älgårås sett. Jag börjar med vigsellängden. Här borde Olof och Kajsa finnas med 1736 eller åren före. Jag hittar en Olof Persson och Katarina Larsdotter som vigs där i oktober 1735. Ingen information om hemvist för någon av dem ges. Tidsmässigt passar det dock väl och Kajsa kan ses som ett diminutiv av Katarina. Kan dopvittnena Adam och Maria heta Larsson och Larsdotter?

Lyrestads första husförhörslängd är från 1837, så jag kan inte få hjälp via den. Jag använder Disbyt igen och sö-

ker på Adam Larsson i Lyrestad med lämpligt tidspann. Träff! Föräldrar Lars Johansson och Maria Adamsdotter Gevert. Men vänta nu! Det lät bekant. Först klickade jag på fadern Lars Johansson för att se om Adam hade syskon. Jo flera, bland annat Maria Larsdotter och Katarina född 1716. Rätt år. Sedan klickar jag på modern Maria Adamsdotter Gevert och sedan på hennes far Adam Gevert (Bild 5). Nu får jag med modern Marias syskon och här finns nu Sara Adamsdotter Gevert, modern till hammarsmeden Adam Eriksson Segerberg, som var dopvittne fyra gånger om.

Med kyrkboken för Lyrestad som urkund kan jag nu verifiera uppgifterna i Disbyt angående Katarina (Kajsa) Larsdotter och hennes familj. Brodern Adam hade gift sig månaden före med sin Katarina, men systern Maria verkar vara ogift 1736 vid do-

pet. Hustrun Maria vid Pers dop kan således ha varit Katarinas mor Maria Adamsdotter Gevert.

Både Katarinas farfar och hans far har varit domare och nämndemän, uppdrag som även två av Katarinas söner i Älgårås senare tar.

Faddermetoden fungerade mycket väl här för att finna Katarina (Kajsa) Larsdotters ursprung, men mest överraskande blev att jag åter hamnade på familjen Gevert. Nu måste jag återvända till detta problem

Tredje gången gillt

Det var dags att försöka förstå vilka föräldrarna till Nils och Annika var. I mitt släktforskningsprogram tog jag fram en familjevvy med hammarsmedsmästaren Adam Gevert och hustrun Katarina Eriksdotter högst upp. Därunder finns alla deras barn, bland annat Maria som jag nyss lagt

7

Familjeöversikt för Sara Adamsdotter Gevert

Adam Gäfvert ▲

f. 1640 Västland, Uppsala län (C)

d. 1713 Amnehärad, Skaraborgs län (R)

Catharina Eriksdotter

d. 1718 Amnehärad, Skaraborgs län (R)

Sara Adamsdotter Gevert

f. 1670 Skagershult, Örebro län (T) [-]

g. 1700 Kvistbro, Örebro län (T) [-]

g. 1709 Amnehärad, Skaraborgs län (R) [-]

Relation med (uppgift saknas)

Relation med (uppgift saknas)

8

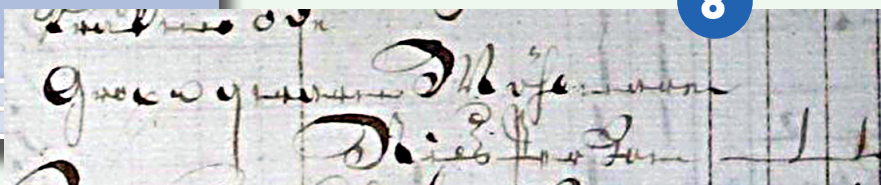


Bild 7. Fyndet i Disbyt visade att Sara Adamsdotter Gevert gift sig i Kvistbro socken.

Bild 8. Utdrag ur mantalslängden 1692 för Kvistbro socken för "Gropa qwarn Möhlnaren Nils Persson" med hustru.

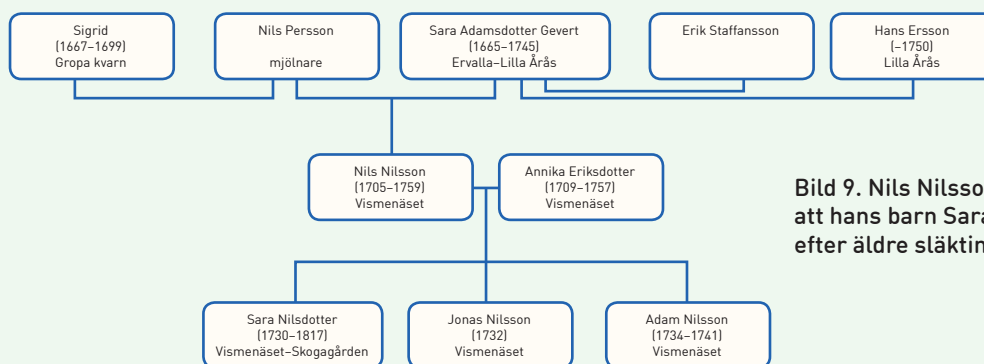


Bild 9. Nils Nilsson med familj. Det står nu klart att hans barn Sara (min ana) och Adam var döpta efter äldre släktingar.

till i mitt släktträd och Sara, modern till Adam Eriksson Segerberg. Hör Nils Nilsson eller Annika Eriksdotter ihop med dem och i så fall hur?

Jag råkade klicka på Saras man i omgiftet från 1709, Hans Ersson. Oj, här fanns en omfattande anteckning som jag inte noterat tidigare. Jag ser att det är utdrag från ett sockenprotokoll från 1729. Detta är från ett projekt jag höll på med under en period för 25–30 år sedan, när jag ambitiöst försökte kartlägga Amnehärad socken utifrån den första husförhörlängden och samtida handlingar, bland annat sockenstämmoprotokoll. Projektet blev väl aldrig fullbordat egentligen, men data från arbetet har jag kvar i mitt program.

Jag läste i noteringen hur Hans Ersson och ett tiotal andra namngivna sockenbor till prästens förfäran en söndag i november före predikan, vittjat fiskeredskap och sedan åter lagt ut dem. Sedan har en fänrik berättat för

prästen att denne Hans Ersson lovat andra, som inte har rätt i fisket, att både använda fiskeredskap och att fiska. Särskilt två personer pekats ut, Hans dräng samt Hans "styvson Nils Nilsson som boende är i Vermelanda Wisnum socken och Wispenäs" (Bild 6).

Så det är på detta vis det hänger ihop! Sara Adamsdotter Gevert är Nils Nilssons mor. Hon hade varit gift med en Nils efter äktenskapet med Erik Staffansson, fadern till Nils Nilssons halvbror Adam Eriksson Segerberg. Äktenskapet med Hans Ersson bör vara hennes tredje, inte det andra som jag trodde.

Disbyt gav åter stöd. Efter att ha prövat några olika indata i sökningar hittade jag att Sara Adamsdotter ska ha gift sig i Kvistbro socken, Örebro län, 1700 (Bild 7). Jag hittade denna vigsel i vigsellängden, Nils Mjölnare är maken. Via sökning i mantalslängderna fann jag att Nils patronymikon är Persson och han finns på Gropa

kvarn i Kvistbro mellan 1687 och 1701 (Bild 8). Längden för 1702 saknas hos Riksarkivet och i 1703 års längd är mjölnaren i stället Sven. Nils Persson gifte sig runt 1689 med Sigrid, men inte i Kvistbro. Hon gick sedan bort 1699 och han gifte om sig med Sara Adamsdotter, som då blivit änka efter Erik Staffansson.

Vart Nils och Sara tar vägen efter 1702 är oklart. Nils måste ha gått bort efter att Sara blivit gravid med sonen Nils 1704/1705 men före 1709 då hon gifte om sig med Hans Ersson i Amnehärad.

Så faddrarna vid dopen i Visnum försökte visa mig vägen till Nils släkt, även om det inte var klart för mig då. Nils Nilssons föräldrar är nu funna även om jag fortfarande inte vet var han är född. Men hur blev det med hans hustru Annika Eriksdotters föräldrar? Ja, det får bli en egen historia. ▣



Får du e-post från oss?

96 % av medlemmarna får det!

Vi skickar varje månad ut nyhetsbrev med olika släktforskningstips och föreningsinformation till medlemmarna. Även regionföreningarna skickar till den delen av medlemskåren som är med där. Men vid varje utskick studsar det tillbaka e-post som inte har kunnat levereras, för att medlemmen bytt e-postadress eller har full brevlåda.

Det är ju många av internetleverantörerna som har skrotat sina domänadresser för e-posten. Nu senast var det Telenor som stängde ner alla adresser med bredband.net eller bonetmail etc, häromåret var det Tele2 och Comhem. Har du bytt e-postadress? Vill du få mejlen framöver? Har du aldrig anmält en e-postadress?

Du anmäler din e-postadress på *Mina sidor* som finns via menyvalet *Genvägar* på hemsidan, eller direkt på sidan www.dis.se/adress.

Mina sidor

Här kan du som är medlem i DIS göra följande:

Få ditt lösenord skickat till dig med e-post.

➔ Om du har glömt ditt Dis-lösenord kan du få det skickat till dig till din registrerade e-postadress.

Ändra dina adressuppgifter i medlemsregistret.

➔ Här gör du ändringar av din adress, telefonnummer, e-postadress och liknande.

Se vilka uppgifter vi har om dig i medlemsregistret.

➔ Här kan du se det mesta av det vi har lagrat om dig i medlemsregistret. Om något inte stämmer, använd denna

Anmäla om du vill ha Diskulogen på papper och/eller nyhetsbrev.

➔ Här kan du välja att avstå från Diskulogen i pappersform (du kan alltid läsa den på webben ändå) och/eller välja via e-post från DIS.

Landskap med betande kreatur av Lorens Wilhelm Brandenburg (1794-1850).

Alvin

Alvin är en nordisk plattform för långsiktigt bevarande och tillgängliggörande av digitaliserade samlingar och digitalt kulturarvsmaterial, men också en katalog över material som ännu inte digitaliserats. Alvin finns på www.alvin-portal.org.

Plattformen har utvecklats av Uppsala universitetsbibliotek och drivs tillsammans med Göteborgs och Lunds universitetsbibliotek. Det mesta av materialet som finns i Alvin är fritt att ladda ner och använda.

Man kan välja att göra en enkel fritextsökning i databasen eller ange ämnesord, teknik och resurstyp, till exempel bild, karta, handskrift, föremål, ljudinspelning och video.



Kopplingar i Disgen 2023

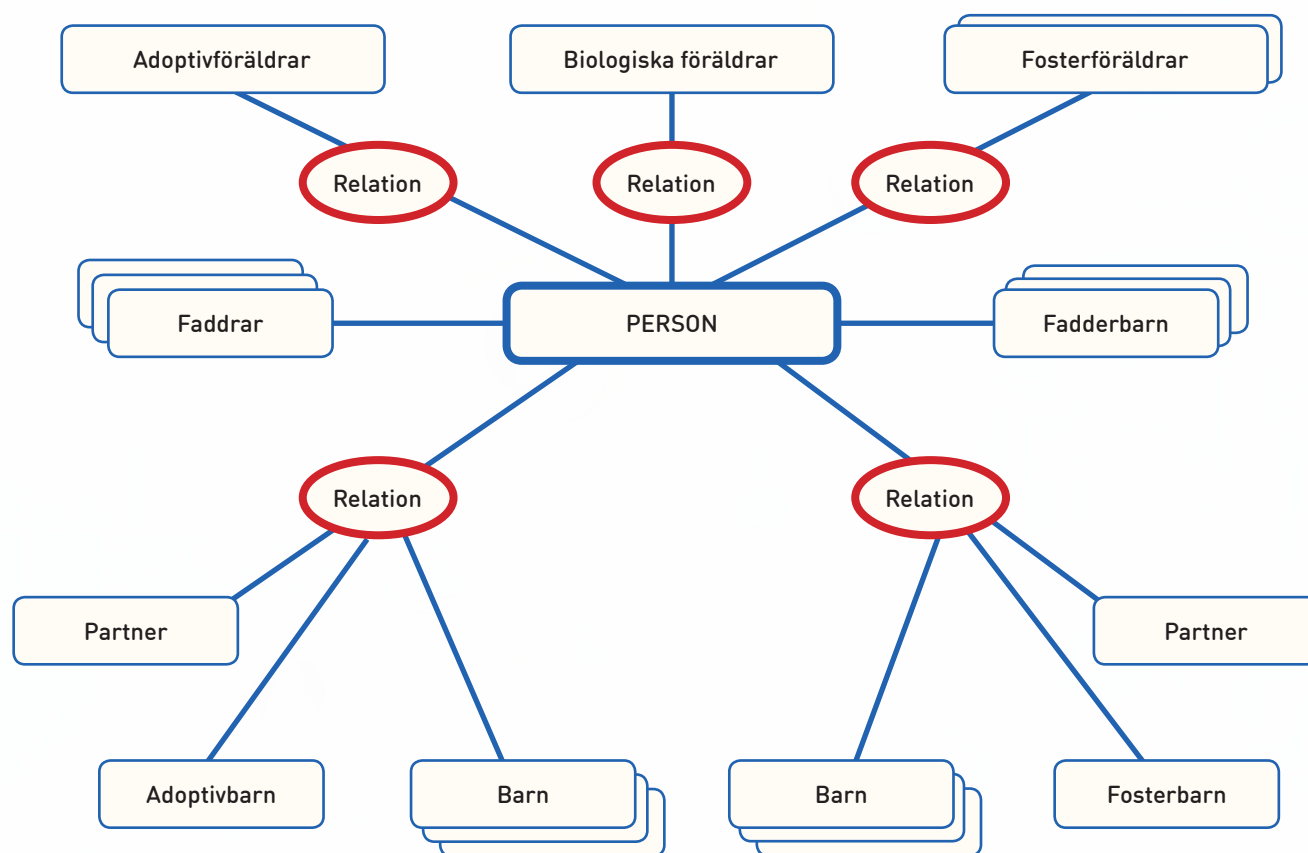


Bild 1. En person kopplas samman med sin familj och släkt genom olika relationer.



DISGEN REGISTRERAR du dels personer, dels olika typer av kopplingar mellan dem. Det kan vara relationen mellan två partners, eller mellan barn och föräldrar. Det är dessa kopplingar som bygger ditt släkträd. Grundläggande är att en person bara ska registreras en gång i Disgen, men kan ha många olika kopplingar (Bild 1). Kanske personen finns på olika grenar i ditt släkträd (det som kallas för anförluster), eller var gift flera gånger och hade flera barnkullar, eller fick utomäktenskapliga barn. Även adoptivbarn och fosterbarn kan kopplas in på samma sätt, även om inte släktskap finns. Det betyder att en person kan ha flera olika föräldrarrelationer, dock bara en biologisk.

En annan typ av koppling i Disgen är kopplingen till personens faddrar vid dopet. Dessa behandlas annorlunda än de släkterelaterade kopplingarna, och beskrivs lite senare i artikeln.

Relation

Alla kopplingar i släkträdet går via en relation – förutom kopplingen till faddrar, som är direkt. När du registrerar en partner till en person skapas också relationen, och du uppmanas ange typ av relation, till exempel gift eller sambo. I fönstret *Relationsöversikt* kan du ändra eller komplettera uppgifter om personernas relationer,

till exempel information om skilsmässa eller texter och bilder, så att du får en relationshistoria.

När relationen är definierad kan du börja lägga till barnen, såväl biologiska som adoptiv- och fosterbarn. Det går också att koppla in ett barn som redan finns i ditt register, till exempel när du vill ange fosterföräldrar för ett barn som redan har en biologisk föräldrarrelation.

Det skapas även automatiskt en relation om du direkt börjar med att registrera ett barn till en person. Du uppmanas då att ange relationstyp, som även kan vara utom äktenskap om partner är okänd. Även när du registrerar en förälder till en person ombeds du att ange relationstyp för föräldrarnas relation.

Koppla loss

I *Familjeöversikten* kan du ta bort en koppling, till exempel om personen har hamnat på fel plats i släkträdet eller ska tas bort (bra vid dubletter). Partner, barn eller förälder kan kopplas loss, men inte centrumpersonen själv eller far/mor-föräldrar. Du högerklickar på personen i fråga och väljer *Koppla loss*. Personen försvinner inte från din databas, och du hittar personen i *Kom-ihåg-listan* i fönstret *Välj person*.

Även om det går bör du undvika att koppla loss föräldrarna, för du ser inte

i familjeöversikten vilka syskon centrumpersonen har, som kan påverkas indirekt. Sätt då hellre ena föräldern som centrumperson och koppla loss personen (som då finns bland barnen).

Även relationer ska kopplas bort. När du för centrumpersonen kopplat bort partner och alla barnen i en relation, ligger relationen kvar, och den bör också kopplas loss. Detta måste du göra om du ska radera personen ur ditt register. Detsamma gäller om du kopplat bort båda föräldrarna till centrumpersonen - relationen ligger kvar och bör kopplas loss. När en relation kopplas loss försvinner den från ditt träd.

Flytta och koppla

Det kan hända att en person hamnat på fel ställe i ditt släkträd, eller att en person du redan har registrerat ska kopplas in på en annan plats i ditt släkträd.

Du rättar snabbt och enkelt felaktiga kopplingar och rensar upp efter dubletter i fönstret med två familjeöversikter bredvid varandra (Bild 2). Utgå från en familjeöversikt, där personen du önskar flytta eller koppla finns. Klicka på ikonen för *Flytta/Koppla* i vänstermenyn, eller välj *STD5* i *Byt till modell* i fönstrets övre högra del, i titelradens högra del. Fönstret med två familjeöversikter är en av standardmodellerna i Dis-

gen och kallas STD5. Det går också att snabbt komma dit med funktionsknappen F12.

I de båda Familjeöversikterna väljer du olika centumpersoner. Om det till exempel finns två familjer registrerade vars barn gifte sig. Genom att sätta dess båda barn som centumpersoner i var sin familjeöversikt, kan du för en av dem skapa en relation utan partner och sedan dra den andra personen till den tomma partnerrutan.

Dra och släpp

Begreppet *Dra och släpp* innebär att du med musen markerar en person och håller musknappen nere samtidigt som du drar musen till den plats dit du vill flytta personen. Där släpper du musknappen.

Flytta till rätt barnkull

En barnkull är de personer som är kopplade som barn till samma relation. Om en person hamnat i fel barnkull (= relation) kan du med *Dra och släpp* flytta den till rätt relation och på rätt plats där. Det går också på samma sätt att koppla in en person som inte redan ingår i en familj till en befintlig relation. Ha personen i fråga som centumperson i ena Familjeöversikten. Han har då inga föräldrar som visas där. I andra Familjeöversikten har du som centumperson en av föräldrarna med den relation där personen ska kopplas in som barn. Dra personen till rätt plats i den relationen.

Koppla in i en relation

Du kan koppla ihop två personer som redan finns registrerade – i en relation. Du har de båda personerna som

centumperson i var sin Familjeöversikt. Det går då att med *Dra och släpp* flytta den ena personen till en tom partnerruta hos den andra personen (Bild 3). Om det inte finns någon relation inlagd, måste du först skapa den, utan partner, och sedan dra den andra personen dit.

En till föräldrelation

En person kan ha flera föräldrapar, förutom biologiska föräldrar även fosterföräldrar och adoptivföräldrar. Om en person redan är kopplad till ett föräldrapar kan du koppla in ett föräldrapar till. Det gör du också med två Familjeöversikter bredvid varandra. I den ena Familjeöversikten har du barnet som barn, kopplat till centumpersonen via en relation. Föräldrarna där kan vara biologiska, foster- eller adoptivföräldrar. I den andra Familjeöversikten har du en av de "nya" föräldrarna som centumperson, med den relation där barnet ska ingå. Håll tangenten Shift nere samtidigt som du med *Dra och släpp* flyttar barnet till den "nya" relationen, och släpper. Du får då en fråga om vilken föräldratyp nya kopplingen ska vara, biologisk, foster- eller adoptivföräldrar.

Barnet flyttas i verkligheten inte, utan finns kvar kopplad till den första relationen, men har fått en ny koppling till ett nytt föräldrapar. Du ser i panelen *Föräldrar* i personens Personöversikt vilka olika föräldrapar personen är kopplad till. Det kan bara finnas en biologisk koppling.

Koppla in en fadder

Faddrar och dopvittnen för en person kan anges i Personöversiktens panel

Faddrar. Men det går också att göra det med *Dra och släpp*. Ha barnet som döptes som barn i ena Familjeöversikten och faddern/vittnet som centumperson i andra Familjeöversikten. Dra barnet över till centumpersonen i andra Familjeöversikten, och släpp det där. Då skapas kopplingen till fadder, som du också kan se i panelen *Faddrar* i barnets Personöversikt.

När du registrerar ny person

När du registrerar en ny person, partner, barn eller förälder kontrollerar Disgen automatiskt om personen redan finns i databasen. Du har då möjlighet att istället koppla in den personen och undviker på det sättet dubletter i registret (Bild 4). Denna metod kan du även använda när du vill koppla ihop två personer.

Mer information

Fler detaljer och exempel hittar du i Disgens handledning på Dis hemsida, under rubrikerna *Koppla och flytta personer* och *Koppla personer med dra och släpp*. ▢

Tips!

Det finns möjlighet att kontrollera olika typer av relationer i din databas under menyn *Verktyg > Analysera/ kontrollera notiser*. Där kan du använda både valet *Söka personer med/ utan relationer* och valet *Granska relationer*.

STD 5

2

Familjeöversikt Ernst Johnsson 1883-1975

Nils Pers ▲ Gift Elsa Pers ▲ Ola Dani ▲ Gift Kari Jöns ▲

Åbo

John Nilsson 1843-1927 Bonde i Vilshult

Gift 1880 Ingrid Olsson 1859-1937

Ernst Johnsson
Född 1883-04-21. Död 1975-03-22.
Hemmansägare Sibbarp nr 3

Gift 1915-02-21 i Asarum (K). Anna Olsson Född 1890-12-10. Död 1964-03-24.

Erling* Anselm Jerker Johnsson 1916-2008 ▶

Gunnar* Torsten Johnsson Född 1919-04-15. Död 1997-11-01. ▶

Elsa* Margit Olsson

Tyra* Anna Lill-Britt Svensson 1926-2021 ▶

Relation... Partner... Son... Dotter...

Ernst Johnsson 1883-1975 (1535)

[2] Familjeöversikt Emelie Olga* Olsson 1889-1976

Nils Pers ▲ Gift Elsa Pers ▲ Ola Dani ▲ Gift

Åbo

John Nilsson 1843-1927 Bonde i Vilshult

Gift 1880 Ingrid Olsson 1859-1937

Emelie Olga* Olsson
Född 1889-03-11. Död 1976-10-12.

Gift 1919-11-22 i Kyrkhult (K). Karl Olsson ▲ Född 1871-03-26. Död 1954-04-14. Bonde i Stora Brödhult

Ingrid* Elisabeth Olsson Född 1920-11-30. Död 2011-08-06. ▶

Relation... Partner... Son... Dotter...

C:\Users\tlars\Disqen\Datamapp-Torqny-NY-Temp

FAMILJEÖVERSIKT 1

FAMILJEÖVERSIKT 2

Disgen 2023

3

Familjeöversikt Olof Larsson 1881-1961

Lars Carls ▲ Gift Hann Håka Beng Jonas Gift Bert Ols. ▲

Ola Larsson 1856-1935

Gift 1878 Bengta Bengtsdotter 1860-1940

Olof Larsson
Född 1881-11-09. Död 1961-06-02.
Bonde Kärraboll 2:5

Gift 1910-06-21 i Jämshög (K). Partner

Hugo* Vilhelm Larsson Född 1912-09-02. Död 1962-10-23. ▶

Yngve Larsson Född 1919-01-09. Död 2007-01-14. ▶

Emmy Björnsson Född 1923-01-12. Död 2019-03-27. ▶

Relation... Partner... Son... Dotter

Betty Larsson 1883-1927 (744)

[2] Familjeöversikt Betty Larsson 1883-1927

Sone Jöns ▲ Gift Beng Erik Håka Pers ▲ Gift Hann Pers ▲

Sven Sonesson 1844-1884 Bonde i Snöfleboda

Gift 1866 Bengta Håkansdotter 1843-1883

Betty Larsson
Född 1883-04-17 Död 1927-04-20.

Lägg till ny person: Betty Larsson

Namn Tilltalsnamnet markeras med en asterisk, t ex Oscar Gustaf* Adolf

Efternamn: Betty Larsson

Kön ☐ Man ☒ Kvinna ☐ Okänt ☐ Odefinierat

Flaggor Inga flaggor sätts för denna person

Valda notiser Född, Död

Ändra... Ändra flaggor...

2 Möjliga dubletter

PersonID	Namn	Född	Födelseort
744	Betty Larsson	1883-04-17	Snöfleboda 1:5, Kyrkhult (K)
748	Betty Larsson	1888-04-12	Björstorp, Mörrum (K)

Koppla dublett

Antal träffar: 2

Klar ☒ Öppna automatiskt personöversikt för ny person < Tillbaka Nästa > Avbryt

Bild 2. Standardmodell STD5 visar två familjeöversikter bredvid varandra.

Bild 3. Betty kopplas in som partner till Olof Larsson med dra och släpp.

Bild 4. Disgen gör en automatisk dubblettkontroll när man registrerar en ny person.

Hitta släktingarnas p

En fin porträttbild på farmors mormor gör gumman betydligt mer levande än om du bara har hennes namn och levnadsdata. I ArkivDigital finns ganska många porträttfoton, men det gäller att veta var man ska leta.

Att söka efter porträtt och andra bilder på förfäder och anförvanter är en del av släktforskningen.

Det enklaste är att börja leta fram släktens gamla fotoalbum, antingen ur egna gömmor i byråådor eller på vinden eller hos mer eller mindre avlägsna släktingar. Kanske albumet efter farfar och farmor finns hos någon farbror eller faster eller bland kusinerna. Försök finna bilderna så fort som möjligt, medan äldre släktingar ännu finns som kan berätta vad de föreställer. Tjocka fotoalbum med bilder på idel okända är inget kul, särskilt som du anar att bilderna föreställer dina egna förfäder och släktingar. Men vilka?

Så börja jakten på släktens gamla foton nu, ta reda på vad de föreställer, skanna dem gärna och skriv digitala bildtexter i filerna! På så vis hjälper du till att bevara en del av släktens historia som annars riskerar att försvinna.

Men porträttbilder kan påträffas också på andra ställen än i den egna släktens gömmor. I ArkivDigital finns en del, dock utan ett samlat register, så du måste leta på olika ställen. De bästa ställena är följande:

Stockholm

ArkivDigital har digitaliserat porträttfoton från tre Stockholmsateljéer, Jaeger, Bergne och Welinder, tillsammans omkring en kvarts miljon bilder. Ofta finns flera bilder på samma person, så antalet avporträtterade är färre. Flertalet bilder är från 1920-tal till 1970-tal. För att hitta bilderna i ArkivDigital, välj blå knappen *Registersökning* och registerkällan *Porträttsamling*. Sök på namn.

Adliga personer

Riddarhuset har en tämligen stor porträttsamling på adliga personer. Den har digitaliserats av ArkivDigital, som också har ett register till samlingen. Välj blå knappen *Registersökning* och registerkällan *Porträtt Riddarhuset*. Sök på ättens namn. Närmare upplysningar om personerna finns vanligtvis på bildernas baksidor.

Fångporträtt

En grupp människor som tidigt började avporträtteras var frigivna fångar. Myndigheterna anade att många inte tänkte lämna brottets bana. Då var det förstås bra att veta deras signalement och hur de såg ut. Därför finns så kallade *fotografirullor* i en del fängelsearkiv. Till en del av dessa finns ett digitalt personregister i ArkivDigital. Det gäller framför allt fångelser i Skåne och Västerbotten och perioden 1876–1910. Välj blå knappen *Registersökning* och *Fångporträtt* under Registerkälla. Till övriga fotografirullor finns ännu inget digitala register, utan forskaren måste veta var och när släktingen satt fängslad för att hitta en porträttbild med rimlig arbetsinsats. Sök efter rullor genom att välja *Arkivsökning* och *Fängelsearkiv* under Arkivtyp och därefter önskat fängelse. För Centralfängelset Långholmen finns samtida register, dock uppställda årsvis på begynnelsebokstav, så det kan ändå bli en del bläddrande.

Tryckt litteratur

I ArkivDigital finns en del tryckta böcker med porträttbilder, framför allt verket *Svenskt porträttgalleri* (sök på detta i *Arkivsökning*), utgivet 1895–1913 i tjugofem delar, uppdelade på olika yrkesgrupper (militärer, lärare, läkare, bankmän, etc). Ett »generalregister» finns som underlättar sökandet efter en viss person.

Det finns också andra böcker i ArkivDigital med porträttbilder, exempelvis de matriklar som årsföreningarna ibland gav ut (sök på »Årsskrifter män» i *Arkivsökning*). I ArkivDigital finns ett tiotal för födelseår mellan 1874 och 1907.

Regna hembygdsförening

Det kan finnas porträttbilder också på andra ställen i ArkivDigital. Ett exempel på en mindre, men fin samling är de närmare 30 fotoalbum som ingår i Regna hembygdsförenings arkiv (sök på detta i *Arkivsökning*).

Har din släkt anknytning till östgötasocknen Regna bör du absolut bekanta dig med detta intressanta material.

Håkan Skogsjö

> Den vältatuerade Gustaf Hallberg frigavs 1933 efter tre år på Långholmen där han suttit inlåst för sjunde resan stöld. Han var född utom äktenskapet i Göteborg och blev "uppfostrad på landet till 14 år". Som vuxen är han noterad som eldare och senare reparatör. Han förblev ogift och dog 1984, just fyllda 87 år.

Porträtt i ArkivDigital

Beskrivning rörande *eldaren Gustaf Fromholt Hallberg*
 som den *na dag* frigives från Centralfängelset å Långholmen.

N:r 12773 i stamrullan samt n:r *5525* i porträttrullan.
 Födelseår, månad och dag: 1897 januari 25.
 Födelseort (församling, stad och län): Haga förs. Göteborg
 Senaste kyrkoskrivningsort: Johannebergs " "
 Undergår nu bestraffning för: 7:e resan stöld
 Utslaget, av vilken myndighet och när det avkunnats: Stockholms R.R. den 22/2 1930.
 Straffet samt tiden, då det började: 3 år " 25/2 1930.
 Förut undergångna bestraffningar för: 6:e resan stöld.

Förpassningsort vid frigivningen: Stockholm.
 Beloppet av egna medel och besparad arbetsförtjänst vid frigivningen kr. 60:50
 Av arbetspremierna inestående å postsparbanksbok ser. --

Fångens fotografi.

Hår: cendré
 Skägg: --
 Ögon: gråblå
 Näsa: rak
 Mun: vanlig
 Hy: blek
 Höjd: 1:77 m.
 Kroppsbyggnad: ordinär.

Annat utmärkande kännetecken: tatuerad över så gott
 som hela kroppen, kvinnansikte å bröstet, or-
 maryankare och fjärilar m.m. å bröst, mage, ar-
 mar och rygg

Centralfängelset å Långholmen den 25 februari 1933.





DNA-krönika

JAG HAR fått nära 7000 nya DNA-träffar under det senaste året. Totalt har jag snart 62 000 DNA-träffar men endast en bråkdel är på minst 40 centiMorgan (cM), min gräns för någorlunda nära släktingar. Drygt 200 träffar är på över 40 cM hos FamilyTreeDNA (FTDNA) medan de är fler än 1000 hos MyHeritage (MH). Hos Ancestry och 23andMe har jag drygt 100 träffar som är över 40 cM. Det är tre gånger fler träffar över 100 cM hos MH än hos FTDNA. Tack vare att min mammas resultat finns hos FTDNA och MH, samt Ancestrys funktion för att dela in träffarna på mors och fars sida, kan jag se att andelen DNA-träffar på mammas sida är 37 % hos FTDNA medan den har sjunkit något till 50 % hos MH och 44 % hos Ancestry.

Det är så roligt att ytterligare en av mina tremänningar har testat sig. Det är intressant och informativt att jämföra delade segment och DNA-träffar. Vi delar till exempel en stor del av kromosom 20.

Jag har återigen försökt hitta hur jag och amerikanskan Betty är släkt. Hon är testad på 23andMe, så jag är mycket glad över att jag hade sparat information om både vilka segment vi delar och vilka de bästa gemensamma träffarna är. Jag har ju hittat hur två av hennes förmodade tremänningar är släkt med mig, men ändå inte lyckats bygga ut hennes släktträd.

Jag sökte efter Betty på internet och hittade henne till exempel på Radaris (www.radaris.com) där även några släktingar listades. Jag klickade mig vidare och tittade

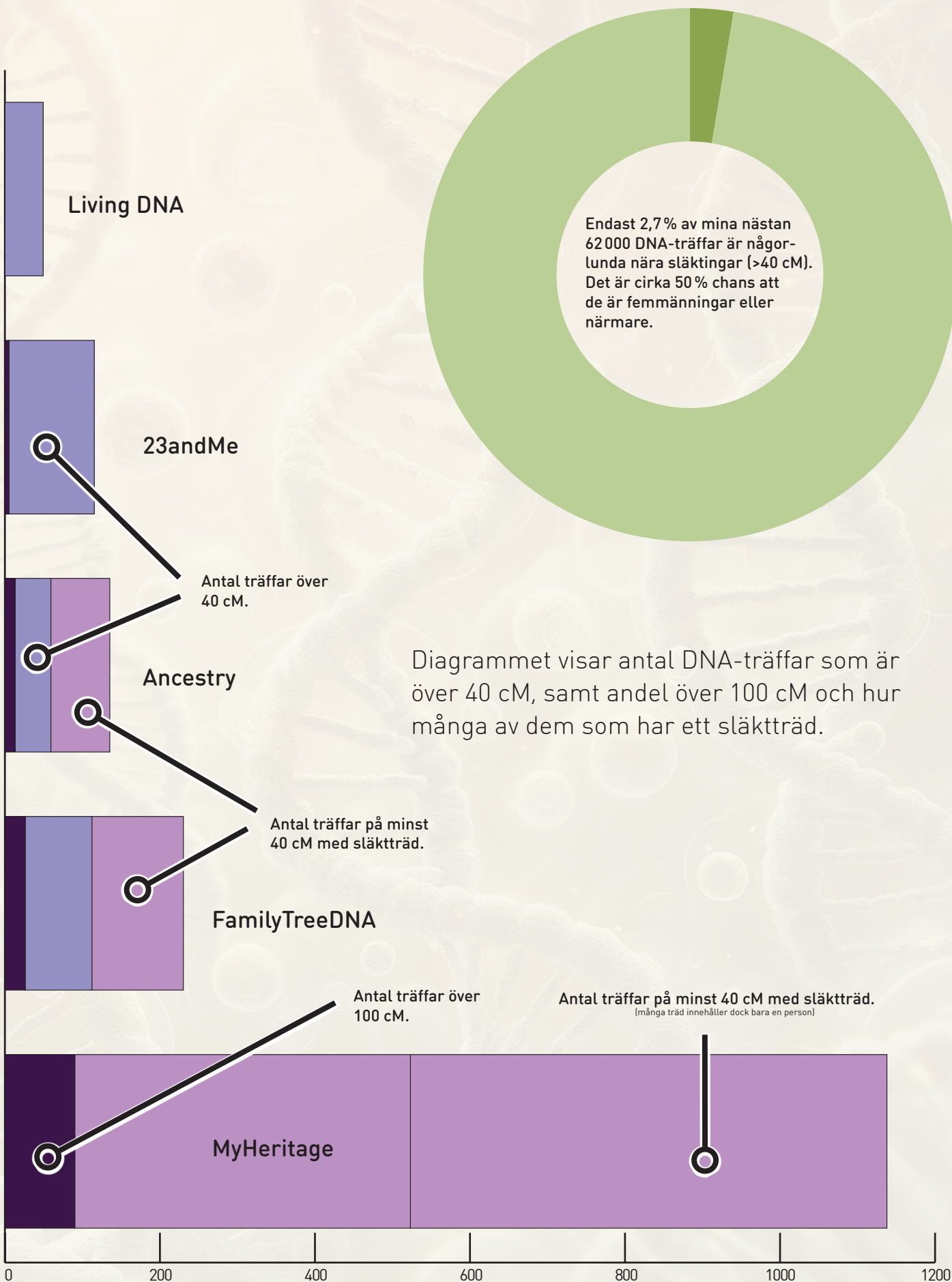
även på vilka som listades som släktingar till hennes make och barn. Tre av fem listade verkar höra till svärdotterns tidigare makes familj, vilket är lite konstigt. Bettys make var inte med på listan, men på de nämnda släktingarnas lista.

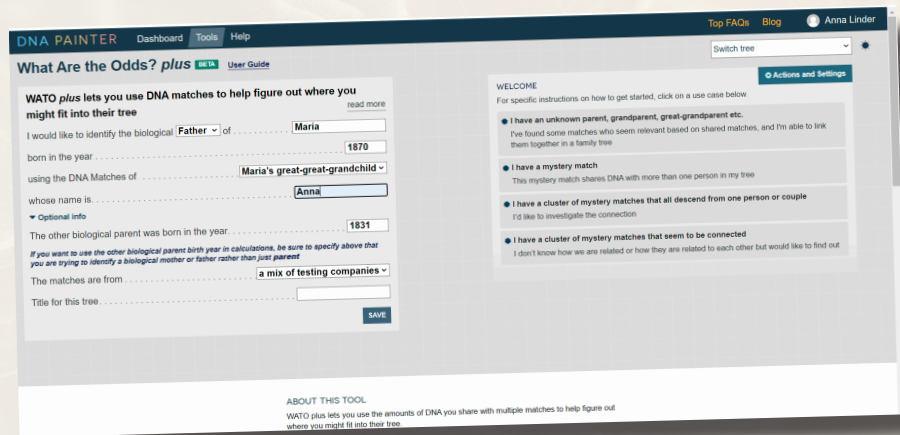
Jag kopierade Bettys adress och tittade i Smartbackgroundchecks (www.smartbackgroundchecks.com) för att se vilka som bott samtidigt på samma adress, vilket var Betty och hennes make, son och barnbarn med partner.

På sådana här sidor brukar man även få exempel på andra namn som de kan ha, ofta olika efternamn som gift och ogift och initialer och fullständiga mellannamn. Ofta anges ålder och födelseår och månad. Då har man lite mer information att utgå från för att bygga upp ett släktträd.

Ibland kan det kännas jobbigt att få mejl "hela tiden" med nya DNA-träffar, men jag har börjat gilla mejlen från MyHeritage om nya, skapligt nära, träffar varje vecka. Om nya träffar inte tar sig in högt upp på listan och är det första man ser, är det lätt att de göms bland de tusentals listade som man delar DNA med. Mejlet med en handfull nya DNA-träffar har inspirerat mig att försöka hitta kopplingen till dem. Senaste mejlet innehöll flera personer från min hembygd som jag inte bara vet vilka de är, utan även har umgåtts med. Det är roligt.

Jag har sparat hem, eller kopierat och klistrat in som gäller nuförtiden, de 50–100 bästa träffarna från varje testbolag för att se hur många jag kan, eller redan har, hit-





Startdialogen i What are the odds? Plus (WATO+).

tat kopplingen till. Sedan kommer jag även att skapa listor för flera nära släktingar som testat sig och se om jag har någon fördel av att kombinera allas listor i en tabell. Då kan jag enkelt sortera på mängd delat DNA eller största segment och kan därmed enkelt beta av de bästa träffarna först för alla.

Just nu känns det som kalkylprogram som Excel är extra bra att använda. Tredjeparts-verktygen som baseras på en nedladdad träfflista är inte lika lockande när man inte kan ladda ner några listor. Utvecklaren för *Genealogical DNA Analysis Tool* (GDAT), Becky Mason Walker, funderade på om hon skulle strunta i att släppa uppdateringar ett tag eftersom det inte finns något data att ladda ner. Nu har hon ändå släppt en uppdatering med möjlighet att importera träffar manuellt.

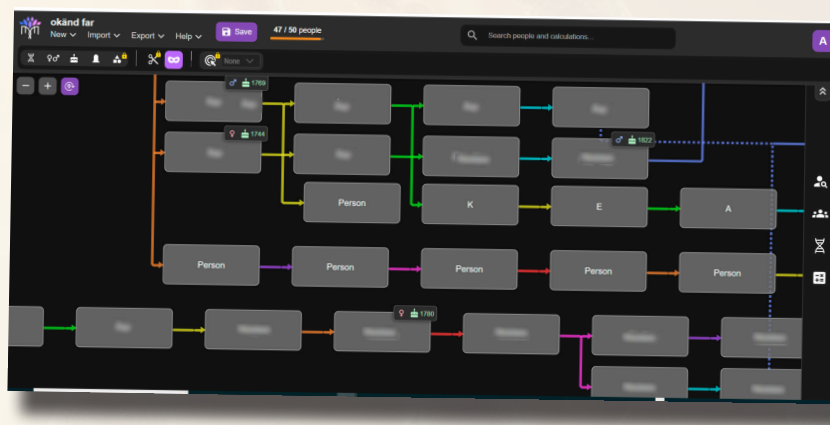
Det förs många diskussioner om DNA-testning och de olika bolagen och framtiden. 23andMe verkar vara mycket skakigt just nu, med dålig lönsamhet. För fem år sedan var 23andMe ett hett nytt företag på börsen. Och 2021 hade de en toppvärdering på 6 miljarder dollar. Sedan dess har börsvärdet dykt med 98 %. Man vill försöka fokusera på hälsa och utveckling av mediciner, men först måste man få in pengar för att rädda företaget. I alla fall en fjärdedel av de anställda har blivit uppsagda, men det hjälper lite. Många DNA-testade börjar fundera på vad som kommer att hända om 23andMe skulle gå i konkurs. En del ser nästan positivt på det då de hoppas att Ancestry ska köpa upp dem, och då kanske kommer närmare att släppa en kromosomvisare, medan andra är oroliga för vad som kommer att hända med deras DNA-resultat. Nu kan man iallafall ladda hem sitt rådata, och äntligen

se gemensamma träffar igen hos 23andMe. Många klagar över att Ancestry börjar ta betalt för att visa alla gemensamma träffar och de olika abonnemangen som introducerats. De försöker också få ekonomi i sin verksamhet. Ancestry har dock fördelen att de även har arkivmaterial och släktträd att erbjuda, vilket 23andMe inte har.

Man kan förfäras över att DNA-data läckte från 23andMe i oktober 2023, men samtidigt är det nog mängder med DNA-testade som använder AI för att till exempel sortera eller rensa en lista med kopierade DNA-träffar och därmed ger ut den informationen till AI-företaget att göra som det vill med.

Det kan vara mycket effektivt att köra klusteranalyser ibland och välja en grupp att fokusera på och hitta alla gemensamma anor med. Vissa grupper i klustret har nästan självklara gemensamma anor, men en del verkar ha helt olika anor gemensamma med mig och det är endast orten som är den samma för alla. Men det är ju så mycket lättare att hitta anor och kopplingar när de redan sorterats in i ett kluster. Om man vill ha extra koll på ett kluster är det bara att titta på personerna i kromosomläsaren hos MH för att se om man delar några segment på samma ställe (triangulerar).

I släktforskningsprogrammet *Genney 4* kan man nu jämföra släktskap med många personer samtidigt. Konstigt att den funktionen inte har funnits i något släktforskningsprogram sedan länge. Varför ska vi släktforskare jämföra två och två personer för att sedan försöka hitta gemensamma anor mellan varje par då en dator snabbt och enkelt kan göra den jämförelsen. Det är en suverän funktion när man letar efter gemensam ana till flera DNA-släktingar.



BanyanDNA hjälper till att räkna ut trassliga släktträd.

När man bara har ett släktskap till varje person är det enkelt att se hur man hör ihop då varje DNA-träffs gren representeras av en kolumn. När man har många släktskap är det inte lika klart vilken ana alla har gemensamt. Om man lägger till en person som inte är släkt med flera av de andra syns inte personen, men om man lägger till någon mer som de är släkt med dyker direkt båda upp och deras släktskap visas också. Så om man har ett väl utbyggt släktträd kan man lägga in alla personer som delar ett visst segment på en specifik kromosom och ganska enkelt se vilka som är på fars och mors sida (om det finns flera träffar för varje sida) eftersom gemensam ana för flera grupper kan visas samtidigt i Genney.

Det blir lätt grötigt om man har många personer och flera olika släktskap, så för att följa grenarna kan man behöva klicka sig fram mellan personerna för att få en klar bild. Särskilt då anor till en person i släktskapsträdet kan visas både ovanför och nedanför ättlingar, varhelst det finns plats.

Släktskapet till probanden skrivs också ut, både på svenska och med de vedertagna engelska förkortningarna, till exempel "mf mm fyrmänning 3C4R". Det tycker jag är jättebra.

Jag har väldigt många DNA-testade släktingar på min mormors sida, men få som jag identifierat på morfars sida. Jag vill hitta fler släktingar på hans sida så det är något jag kommer att fokusera på framöver.

Det har släppts en ny version av *What are the odds?* (WATO) från DNAPainter, WATO Plus. Man börjar med att beskriva sin frågeställning lite mer, och har möjligheten att använda födelse- och dödsdatum för bättre hypoteser. För sökande efter okända föräld-

rar kan man fylla i och använda DNA-test från barn till barnbarns barnbarn.

Jag importerade ett WATO-träd från den äldre versionen. WATO+ angav då med 70% säkerhet Anna Andersdotter som far till min ana med okänd pappa. Så det är viktigt att gå in på alla personer och välja kön. Även födelse- och dödsår är viktiga att fylla i. Efter att jag lagt in kön på Anna Andersdotter var WATO 55 + 22 procent säker att Nils Andersson är pappan. Han är någon jag inte alls haft som faderskandidat. På plats 3 och 4, med låga sannolikheter, fanns de två männen som jag länge sett som mest sannolika att vara den okände fadern. Då jag har många DNA-träffar som enbart har eventuell koppling till mig via mamman till en av dessa män, känns det som ganska uppenbart var min koppling finns, till han eller någon av hans bröder.

BanyanDNA har nyss släppt sitt verktyg som liknar WATO, men som ska fungera särskilt bra vid endogami och allmänt trassliga släktskap via flera olika grenar. BanyanDNA är inte lika användarvänligt som WATO eftersom man ibland måste flytta runt rutorna själv för att kunna lägga till en ny person, medan WATO snabbt flyttar runt rutor och gör plats för fler. BanyanDNA planerar att släppa funktioner för att importera Gedcoms och WATO-träd, något som skulle underlätta användningen mycket, och nästan är ett måste för att verkligen få med alla släktskap vid endogami. Jag testade att lägga in en del av mitt WATO-träd i BanyanDNA och fick svar att det var 0 procent sannolikhet att den misstänkte fadern är pappan. ▣



For millions of enslaved people, bondage stole more than freedom—it severed a link to the past. Now their descendants are finding new ways to recover their heritage

A SMITHSONIAN SPECIAL REPORT

Tusentals tidningar och inget att läsa - eller..?

FÖR NÅGON hundralapp i månaden får man i en "tidnings-app" tillgång till tusentals tidningar från hela världen. Bland utbudet finns också facklitteratur om släktforskning.

Digitala prenumerationstjänster för dagstidningar och tidskrifter med innehåll från eget eller tredjepartsförlag är tillgängliga via webbläsare och appar för en låg månadskostnad. Flygbolag var tidigt ute och erbjöd resenärerna möjlighet att ladda ner läsning på plattan eller telefonen. Lite av en vinn-vinnsituation då kabinpersonalen slipper en tung hantering, mängden skräp minskar, kunden gör jobbet i stället men får ett större utbud.

Sakta men säkert har allt fler vant sig att läsa morgontidningen digitalt, ibland påtvingat då utbärningen av

papperstidningen dragits in, eller förlaget upphört med "printupplagan". Dis medlemmar kan fortfarande välja att få Diskulogen i tryckt eller digital form. Regionföreningen Dis-Småland aviserade nyligen att nummer 3/2023 av medlemstidningen *SmåDisigt*, av kostnadsskäl, blir det sista som trycks. I stället kommer fler digitala nyhetsbrev att skickas ut till medlemmarna. Det verkar också ha blivit vanligare att föreningar trycker dubbelnummer av sin medlemstidning två gånger per år i stället för fyra nummer, även om detta inte alltid innebär dubbelt så tjocka tidningar!

Stora skillnader i utbud

Jag måste erkänna att jag snabbt vände mig vid att läsa digitalt på plattan och att jag gillar upplägget med tid-

ningsappar. Jag slukar varje dag tre svenska kvälls- och morgontidningar, skummar snabbt rubrikerna i några dito engelska och håller ögonen öppna efter nya utgåvor av facktidskrifter om bland annat historia och släktforskning. Abonnemanget delar jag med min fru och en kusin och hennes man. Vi är alltså fyra personer som nyttjar tjänsten. Helt i sin ordning eftersom de flesta leverantörer tillåter läsning på upp till fem enheter.

Sett till antalet titlar och kategorier dominerar *Readly* (readly.com) och *Pressreader* (pressreader.com) den svenska marknaden (Tabell 1). Båda erbjuder nästan tio gånger fler titlar än de drygt 800 som *Wype* tillhandahåller (wypemagazine.se). Hos *Pling* (pling.se) återfinns Aller Medias egna digitala utgåvor och över 1400 inter-

TIDSKRIFTSAPPAR	App	Titlar (ca antal)	Kategorier (ca antal)	Pris/mån (SEK)	Introduktionserbjudande	Bindningstid	* Gratis via en del bibliotek.
	Readly	7 500	38	149	Första månaden 9 kr	Nej	
	Pressreader premium	7 000	29	340*	7 dagar gratis	Nej	
	Zinio	6 000	26	Varierar	Prova på gratis	Varierar	
	Pling	1 400	?	49	Första månaden 0 kr	Nej	
	Wype	800	?	119	Första månaden 0 kr	Nej	
	Arcy	100	?	99	2 månader gratis	Nej	
	Flipp	70	10	79	Första månaden 0 kr	Nej	

Tabell 1. Vissa leverantörer erbjuder lägre pris på app-tjänsten om man samtidigt prenumererar på en tryckt tidning.

Sifferuppgifter hämtade från respektive webbplats januari 2024.

Har haft en tryckt upplaga på 1 och 1,7 miljoner i respektive land.

Har en tryckt upplaga på cirka 70 000.

Har en tryckt upplaga på cirka 15 500.

TIDSKRIFTER

Tidning	Land
Family Tree Magazine	USA
Family Tree Magazine	Storbritannien
Who Do You Think You Are? Magazine	Storbritannien
Your Genealogy Today	USA
Your Family History	Storbritannien
Ancestry Magazine	USA
Journal of Genetic Genealogy	USA
Genealogy In Time	USA
Traces	Australien
National Geographic	Storbritannien/USA
Smithsonian Magazine	USA
Australian Family Tree Connections	Australien
Genealogica Baltica	Baltikum
Revista de Genealogia da Academia Paulista de Genealogia	Brasilien
Slægtsforskning	Danmark
Sukutieto	Finland
Généalogie Magazine	Frankrike
Histoire & Généalogie	Frankrike
Genealogy Today	Indien
Antenati	Italien
Family Chronicle	Kanada
Genealogie	Nederländerna
Genealogia	Polen
Rodoslovie	Ryssland
Familienforschung Schweiz	Schweiz
Rodina	Slovakien
Revista de Genealogía	Spanien
Släkthistoria	Sverige
Genealogický časopis	Tjeckien
Rodokmen	Tjeckien
Archivaria	Tyskland
Computergenealogie	Tyskland
Geni Ausgabe	Tyskland
Genealógia a dejiny	Ungern

nationella tidningar. Arcy (arcy.se) och Flipp (flipp.se) listar cirka 100 respektive 70 titlar. Zinio (zinio.com) är nästan lika stor som Readly men den plattformen fungerar mer som en digital tidningskiosk där man betalar för varje lösnummer eller prenumeration på en specifik titel. Konkurrensen är hård, till exempel lade ljud- och e-boksföretaget Storytel ner sin tidskriftstjänst Ztory den 1 september 2021 efter två år.

Släktforskningslitteratur

Med en enkel sökning, eventuellt filtrerad på språk och/eller kategori, hittar man snabbt både artiklar i enskilda tidningar och facktidningar om till exempel släktforskning. På nästa uppslag redovisas sju tidningar som jag regelbundet tittar efter i Readly. Fyra av dem finns även i Zinio och två hos Pressreader. Wype och Flipp ger båda åtkomst till tidningen *Släkthistoria* men på grund av begränsningar i sökfunktionen på vissa hemsidor är det svårt att dra slutsatser om apparnas släktforskningslitteratur.

Vissa appar har också ett stort antal tidskrifter med tema allmän historia där enskilda artiklar kan vara värdefulla för släktforskare. I *Populär Historia* nummer 3/2024 finns 12 sidor om valloner.

Tabell 2. Det finns många tidningar i världen med släktforskningsinnehåll. De populäraste är inte oväntat utgivna på engelska. Efter de tio populäraste listas ovan även några exempel på tidningar på andra språk.

Källor: kulturmiljonorbotten.com, wikipedia.org, magazines.feedspot.com, pressgazette.co.uk, www.abc.org.uk, Microsoft Copilot

Tidningen *Släkthistoria* har funnits sedan 2014. Den utkommer tolv gånger per år och innehåller artiklar om släktforskning, hembygds- och vardagshistoria. En panel besvarar läsarfrågor.

Jag hade sökt i digitaliserade norska arkiv tidigare men genom tipsen i artikeln *Så forskar du i norska arkiv* (nr 11/2023) fick jag upp spåren efter en släkting som flyttade till Norge på 1860-talet och kunde dessutom hjälpa en bekant att hitta en senare emigrants ättlingar. Det är lite svårare att hitta i norska arkiv. Det finns inga husförhörlängder/för-samlingsböcker och sekretess-gränsen är längre.



Svenska Öden & Äventyr utkommer med elva nummer per år. De längre artiklarna fokuserar i regel på kända svenskar och kompletteras med översiktlig information om deras rötter. Läsarfrågor besvaras. I nr 11/2023 kan man läsa om hur det gick till när Sverige införde postnummer 1968.

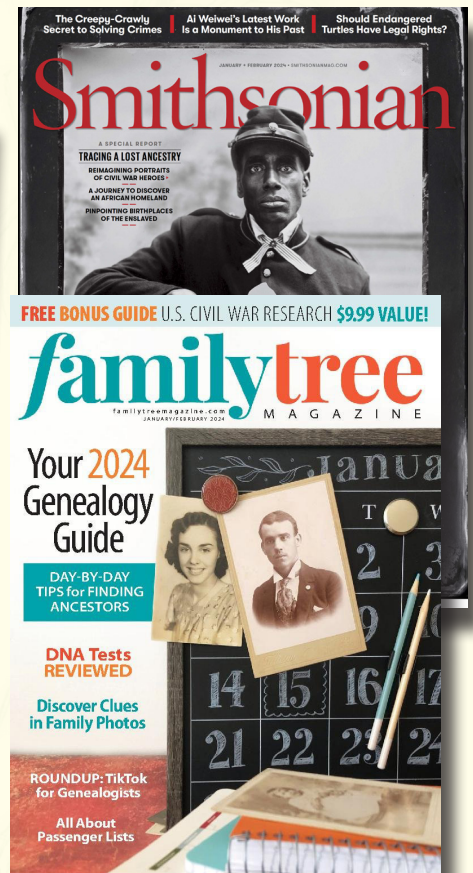
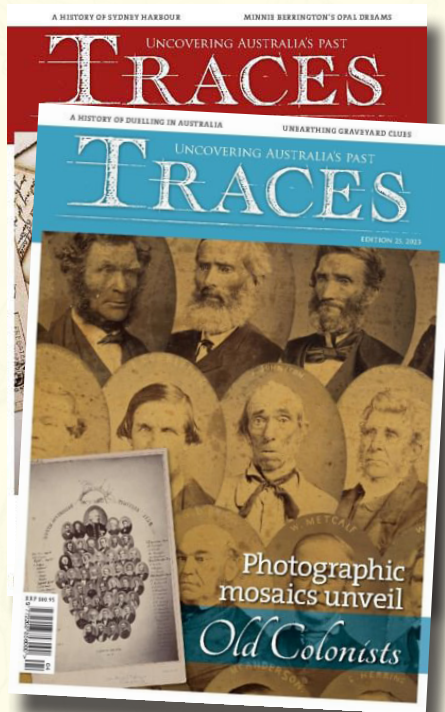


Family Tree Magazine (tolv nummer per år) är en brittisk tidskrift som startade redan 1984 (ej att förväxla med det amerikanska företaget FamilyTreeDNA). Varje nummer ägnar mycket utrymme åt att besvara läsarnas släktforskningsproblem, till exempel utifrån insända fotografier. Inte sällan handlar det om anförvanter som deltog i något av världskrigen. Artiklar ger ingående information om hur man hittar i kyrkoarkiv och folkräkningar.

Tidningen *Who Do You Think You Are?* ges ut varje månad sedan oktober 2007. Den grundar sig på det populära släktforskningsprogrammet från BBC som sändes av SVT 2009–2016 och på Kanal 5 sedan 2021 under rubriken *Vem tror du att du är?* Struktur och innehållet påminner mycket av det som finns i *Family Tree Magazine*.

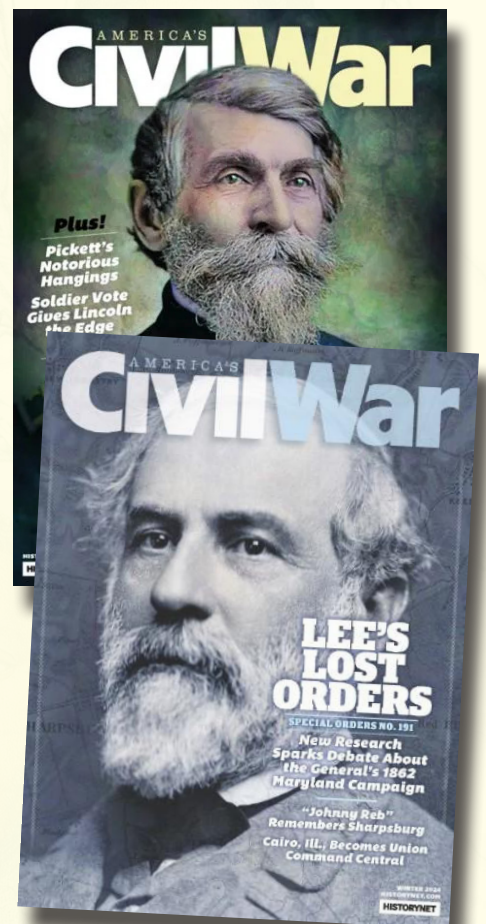


Emigrationen till Australien nådde sin höjdpunkt runt förra sekelskiftet då cirka 25 000 svenskar utvandrade. Under folkräkningen 2006 uppgav 30 375 personer i landet att de hade svenskt ursprung. *Traces* med fyra nummer per år är en relativt ny tidskrift om släktforskning i Australien. Det första numret kom i december 2017 och man har hittills publicerat 25 tidningar. Artiklar behandlar både ursprungsbe-folkningens och de europeiska immigranternas historia. Under rubriken "What's new online?" sammanfattas uppdateringar om digitala arkiv hos släktforskningsföretag som MyHeritage, FamilySearch, Ancestry och FindMyPast.



The Civil War Monitor (fyra nummer på år sedan 2011) och *America's Civil War* (fyra nummer per år sedan 1987) fokuserar på det amerikanska inbördeskriget.

När kriget bröt ut i april 1861 levde omkring 18 000 svenskar i USA, majoriteten av dem i de blivande nordstaterna, och de flesta, cirka 14 000, i Illinois, Iowa, Wisconsin och Minnesota. Carl Johan Ståhlbrand (1821–1894) och Frans Oscar Malmberg (1820–1880) var två av cirka 3 000 svenskar som deltog i kriget på Nordstaternas sida. Ståhlbrand kom att bli den ende svensk som avancerade till general. I *Svenska Öden och Äventyr* nr 5/2022 finns en utförlig artikel om Ståhlbrand och i Dis-Syds medlemstidning (DISkutabelt nr 2/2012) finns en recension av Tomas Risbeckers bok *Tack General!*. Det gick bra även för den gotländske officerssonen Malmberg. Han slutade som överste i USA:s armé men återvände till Sverige.



ÅGREN

ZEEMAN

BOLOMEY

PERSSON

LUNDGREN

REHNBERG

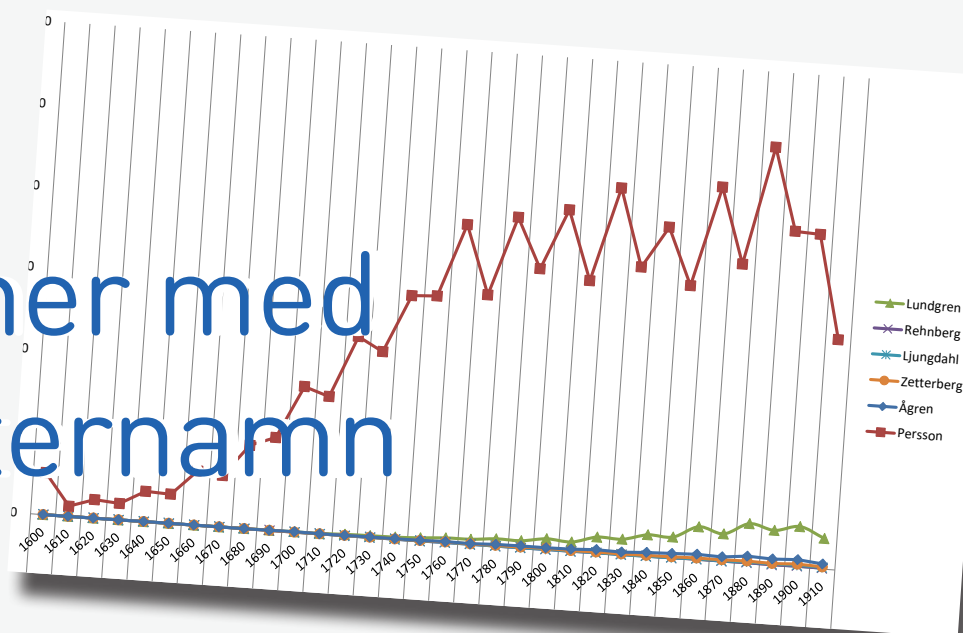
LJUNGDAHL

ZETTERBERG

Det första talet i varje namn anger antal personer i Sverige, och den andra cirka antal personer i världen, som bär respektive efternamn nu.



Generationer med samma efternamn



Utveckling av vissa efternamn under 300 år (i Discount).

HUR LÄNGE varar ett efternamn? Svaret är, två till tio generationer för min släkt. När vi släktforskar antecknar vi i första hand probandens namn. Sedan kommer vi till föräldrar, syskon, make/maka samt barn. För alla dessa personer har vi förnamn och efternamn.

Jag fick idén att undersöka hur länge släktens efternamn varit i bruk samt hur många ättlingar stamfadern fått. De aktuella namnen är åtta, min mans farfar Ågren, farmor Lundgren, morfar Persson, mormor Ljungdahl samt motsvarande fyra i min släkt: Zeeman, Bolomey, Zetterberg, Rehnberg. För enkelhetens skull bibehåller jag den historiska uppdelningen med mannens namn först.

Detta projekt ledde till betydligt mer arbete än vad jag tänkt mig, men var samtidigt en intressant uppföljning (och korrekturläsning) av de data jag hade. I Sverige har vi tillgång till digitaliserade kyrkböcker och folkräkningar, men dessa "guldgruvor" finns inte i Nederländerna och endast delvis i Danmark.

En del av min mans släkt på morfars sida emigrerade till Danmark, så de uppgifter jag har om dem kommer från muntliga källor. Visserligen skul-

le jag kunnat komplettera dem, men det hade krävt besök i Danmark hos olika institutioner.

Min far kom från Nederländerna, och där finns en del arkiv digitaliserade med information om födelse, vigsel och dop, men de är spridda på olika provinsernas arkiv och långt ifrån allt är digitaliserat. De uppgifter jag har om min farfars släkt kommer dels från muntliga uppgifter från släkten och dels från några häften om "Westfriese Families" (Friesland är en provins). De uppgifter jag har om min farmors släkt kommer huvudsakligen från data som samlades till en utställning 2004 om den schweiziske hovmålaren Bolomey som var farfars farfar till min farmor.

Det uppstod några principiella frågor. När blir ett "son-namn" ärfdigt? Är stamfadern den man vars förnamn är grund eller är det sonen vars barn för vidare namnet? Jag valde Per Mårtensson som första generation, eftersom det är hans förnamn som är grunden till efternamnet Persson.

Om en man tar sin hustrus flicknamn till efternamn åt deras gemensamma barn, tillhör dessa barn då hustruns släktavla? Jag har med dem i en egen linje. Aachteje Adriensdochter Zeeman gift med Willem Jacobs-

zoon Jonker, hade en son som hette Ariaan Zeeman Jonker men hans son hette Jacob Zeeman. Denna Zeeman-släkt (således i en generation på kvinnolinjen) står i släktkrönikan, men betecknas som Helderse Zeeman (den Helder är en stad).

Ogifta döttrar som får barn för visserligen sitt flicknamn vidare, om de inte gifter sig och barnet får styvfaderns namn, vilket har varit fallet i släkterna. I de nederländska källorna står om och då med vem döttrarna gift sig, men inget om deras ättlingar. Dessa släktlinjer innehåller således bara de aktuella efternamnen Zeeman och Bolomey och inte hur många ättlingar som finns med andra efternamn.

Adoptivbarn och styvbarn är inte biologiskt släkt men eftersom de har uppfostrats tillsammans med familjens övriga barn har jag tagit med dem i linjerna.

En brasklapp är att i vissa fall har förnamnen varit mycket lika eller stavats olika och födelseår ändrats, så trots att jag har försökt korrekturläsa mot ursprungsdata gör antalet uppgifter att fel kan ha smugit in och står kvar.

Integritetsgränsen 70 år på offentliga data innebär att uppgifterna är ofullständiga på yngre personer. De

307

2.13 Wils W. VIII

	Personernas namn, stånd, embete, yrke och näringsförf., nationalitet, lyten, (svaginta, blinda, döftumma).	Födelse-		Äktenskap.		Köns- förhållande
		År.	Min. och dag.	Ort, (Socken i Län, Stad).	Gift. Esk- ling eller Eaka.	
1	Falkenberg. Mårten Persson	51	4/10	Åby	73	✓
2	Hj. Bengt. Hansson	39	27/7	Kilbucka	✓	✓
3	J. Jöns. Wils Persson	73	5/10	Åby	✓	✓
4	Hans Lindow	74	28/10	Åby	✓	✓
5	Per Persson	76	1/11	Åby	✓	✓

Husförhörslängd för 1885-1897 med
Mårten Persson med familj.

324

*Norra Rotten
Estaboda*

	Födelse			Befästning
	År	M. och D.	Orten	
1	1763	11	Kilbucka	✓
2	1770	5	Hammar	✓
3	1780	4	Åby	✓

Husförhörslängd för 1831-1835 med
Abraham Rehnberg med familj.

uppgifter jag har på yngre personer grundar sig på muntlig information från de berörda familjerna.

Kortaste livstiden för ett efternamn hade Falk, med fem personer i två generationer. Längsta livstiden för ett namn är Zeeman, med 182 personer (dock har enbart manliga ättlingar följts) i tio generationer. Flest ättlingar har Rehnberg, med 822 personer i sju generationer (dock har enbart de med efternamn Rehnberg följts i generation fem och sex).

Ågren

Carl Johan Andersson Ågren bytte till efternamnet 1856. Totalt 36 personer i sex generationer: 21 födda med efternamn Ågren och 15 med annat efternamn. De tio med annat efternamn i generation fem har inte följts. Inga Ågren har emigrerat. Yngsta födda Ågren är fem personer i generation sex (födda 1993–2000).

Lundgren

Anders Persson Lundgren bytte till efternamnet 1821. Totalt 65 personer i sju generationer: 23 födda med efternamnet Lundgren och 42 med annat efternamn. De tio personerna som emigrerat har inte följts. Yngsta född Lundgren är en kvinna i generation sju (född 1948).

Persson

Per Mårtensson (1822–1904) är ursprunget till ättlingarnas efternamn

Persson. Mårten Persson (generation två) fick tre barn, alla söner. Två av dessa bytte efternamn, en till Falk 1892 och en till Lindow 1893.

Totalt 51 personer i sex generationer, Falk och Lindow medräknade: 14 födda med efternamnet Persson och 37 med annat efternamn. Den ende som emigrerat (Lindow) har följts. Yngsta födda Persson är tre kvinnor i generation fem (födda 1943–1947) och deras barn (totalt 5) har andra efternamn.

Efternamnet Falk fanns bara i två generationer, totalt 5 personer. Yngsta Falk föddes 1904.

Efternamnet Lindow finns i fyra generationer, totalt 21 personer. Lindow flyttade till Danmark, varför jag troligen inte hittat alla ättlingar. Yngsta Lindow föddes 1888.

Ljungdahl

Jöns Mårtensson Ljungdahl bytte till efternamnet 1864–1865. Totalt 71 personer i fem generationer: 13 födda med efternamnet Ljungdahl och 58 med annat efternamn.

Den enda Ljungdahl som emigrerat hade inga ättlingar. Yngsta födda Ljungdahl var fyra kvinnor i generation tre (födda 1914–1922) och deras barn (totalt 11) fick andra efternamn.

Zeeman

Pieter Aerjanszoon Jeweldal Zeeman (ca 1664–1743). Står som Zeeman 1719. I källorna har enbart manliga

ättlingar följts. Källorna har inte uppdaterats efter 1982. Totalt 182 personer i tio generationer. Av dessa har tre män i generation två och fyra i generation nio inte följts i källorna. Yngsta född Zeeman är i generation tio (född 1956).

Helderse Zeeman

Ariaan Zeeman Jonker (1759–1824) är stamfar och är själv generation fyra av Zeeman. I källorna har enbart manliga ättlingar följts, utom ifråga om en kvinna i Zeeman generation tre, vars son tog sin mors efternamn. Denne son och hans ättlingar är Helderse Zeeman.

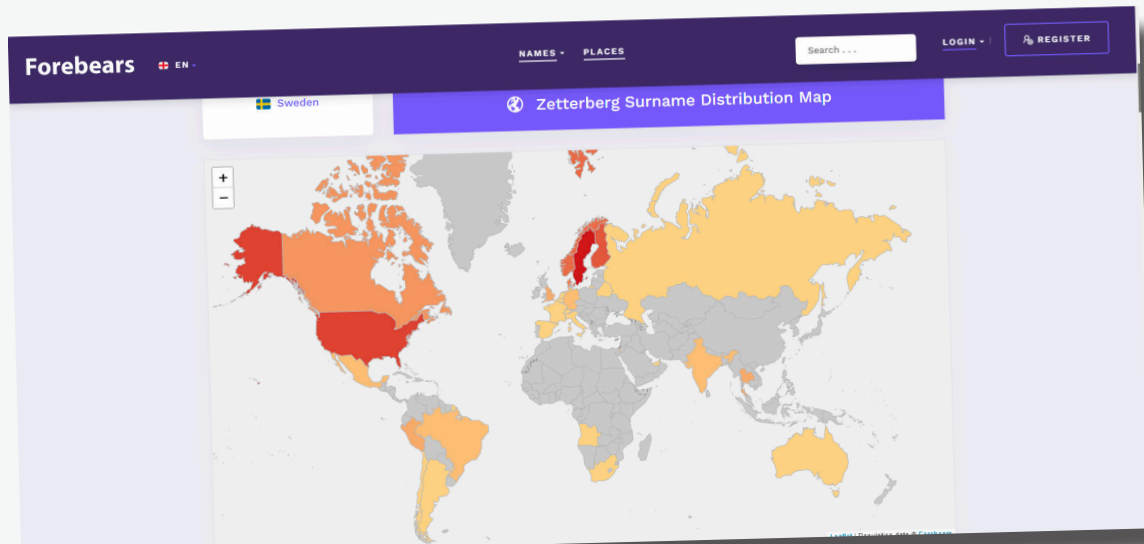
Källorna har inte uppdaterats efter 1982. Totalt 45 personer i åtta generationer. Yngsta födda Zeeman är två personer i generation åtta (födda 1970–1973).

Bolomey

François Louis Bolomey (ca 1685–1774). Totalt 59 personer med efternamnet Bolomey i åtta generationer. Nio personer som är födda generationerna före François Louis har också efternamnet Bolomey, men detta nämns i en enda källa. Grundinformation som födelse, dop, vigsel och död har jag inte lyckats få fram från Schweiz.

Zetterberg

Abraham Persson Zetterberg (ca 1732–1794), bytte till efternamnet före



Utbredningen av efternamnet Zetterberg, enligt webbplatsen Forebears.

1760. Totalt 294 personer i nio generationer: 46 födda med efternamnet Zetterberg och 248 med annat efternamn. De personer som emigrerat har inte följts: 8 enligt kyrkböckerna samt 2 som sannolikt emigrerade. Yngsta födda Zetterberg är fyra personer i generation nio (födda 1994–2011).

Rehnberg

Abraham Pehrsson Rehnberg (1763–1837), bytte till efternamnet 1825–1826. Totalt 822 personer i sju generationer: 354 födda med efternamnet Rehnberg och 468 med annat efternamn. De personer som emigrerat har inte följts: 52 enligt kyrkböckerna samt tre som sannolikt emigrerade.

I generation fem och sex har jag enbart följt de 96 respektive 70 personerna med efternamnet Rehnberg. Det blev övermäktigt att följa de 252 ättlingarna vilka i generation fem fötts med annat efternamn än Rehnberg. Yngsta födda Rehnberg är i generation sex och är födda på 1970- och 1980-talen. □

STATISTIKMYNDIGHETEN SCB producerar inte längre namnstatistik. Nu är det hos Skatteverket man kan hitta det, via www.skatteverket.se > Om oss > Samlad statistik om skatter: Statistikportalen > Analyser och mer statistik: Hur många som har ett visst namn. Informationen uppdateras varje vecka. SCB slog ihop vissa namn med liknande stavning, men det gör inte Skatteverket. Namnstatistiken kan därför skilja sig åt mellan myndigheterna.

Man kan söka på ett efternamn och se statistik och en världskarta som visar hur vanligt det är i olika länder hos Forebears, www.forebears.io. Många av företagen som erbjuder kyrkböcker eller släkträd på internet, till exempel Ancestry, MyHeritage, FamilySearch och Geneanet, erbjuder också möjligheten att söka efter och få statistik och mer information om olika efternamn. Även Dis verktyg Discount ger statistik som visar hur många som burit ett efternamn (från data i Disbyt).

„Westfriesse Families”
 uitgave van de Stichting Westfriesse Families,
 werkgroep van het Historisch Genootschap Oud West-Friesland.

Familjen Zeeman presenteras i häftet Westfriesse Families.



Skapa kluster med hjälp av AI

NÄR MAN använder dedikerade program för en uppgift kan man få mycket bra resultat som är lätta att justera, men det kräver ofta ganska mycket förarbete. Med hjälp av artificiell intelligens (AI) kan man till exempel skapa klusterdiagram snabbt efter minimalt med förarbete, men ha lite svårare att justera till exakt önskat resultat.

Om man har gjort ett grundligt arbete för att dokumentera alla kolleger, nära släktingar, grannar samt vänner och bekanta till en ana och samlat det i en Excel-fil kan man använda AI för att snabbt skapa klusterdiagram. Man har skrivit ner alla namn som nämns i samband med en släkting. Till exempel vittnen vid vigsel och faddrar vid barnens dop, personer man sålt eller köpt mark från, personer nämnda i bouppteckningar och andra dokument. Excel-filen är antagligen ett gediget dokument med en lång lista med många kolumner. Det kan ibland vara svårt att själv se mönster och kopplingar, medan det är en enkel sak för en dator.

Se till att huvudpersonens namn finns i en kolumn och vittnet eller faddern i en annan kolumn. Huvudpersonens namn kan upprepas på många

rader så att vittnena eller faddrarna kan listas en och en på varje rad. Årtal och annan information finns i egna kolumner. Då är det enkelt att be AI att endast använda information från några specificerade kolumner för att skapa ett kluster. Mindre mängder data kan bara kopieras och klistras in i chatrutan, men många AI-verktyg kan även läsa en uppladdad Excel- eller csv-fil.

Kommendera AI

När du ska skriva en prompt i AI-verktyget är det ofta bra att börja med att ge den en roll. Sedan beskriver du hur din indata är upplagd och vidare vad du vill att AI ska göra med informationen. Avsluta med att ange utdata. Det är bra att tänka efter och fylla på formuleringen, men man behöver inte vara orolig om man inte får till det som man vill på första försöket eftersom man kan be om många justeringar, till exempel att sprida ut diagrammet, skapa tydligare kopplingar och markera med avvikande färger.

En första prompt för att skapa ett klusterdiagram kan vara:

”Du är en avancerad dataanalytiker som ofta skapar grafiska klusteranalyser. Titta i kolumnerna ”Namn” och

”Faddrar och vittnen” i Excel-filen. Kolumnerna innehåller namn på personer som har en koppling till varandra. Identifiera vilka namn som har en koppling till varandra. Skapa ett klusterdiagram som visar kopplingarna mellan personerna som listades i Excel-filen.”

Snabbt resultat

Du får snabbt ett resultat och kan ha ett komplext Excel-dokument, men bara analysera valda delar av det (Bild 1 & 2). Om du skulle använda NodeXL eller Gephi, och liknande program, skulle du antagligen behöva kopiera och justera indata för att få det i rätt format för programmet. Det behövs inte om man tar hjälp av AI. De nämnda programmen gör det dock enklare att ändra utseendet efter önskemål.

Leeds till kluster

En prompt för att skapa ett klusterdiagram från en tabell där man använt Leeds-metoden kan se ut så här: ”Du är en avancerad dataanalytiker och DNA-släkttforskare som ofta skapar grafiska klusteranalyser.

Leeds-metoden har används för att sortera DNA-träffar i ett Excel-dokument. Siffrorna i kolumn A represen-

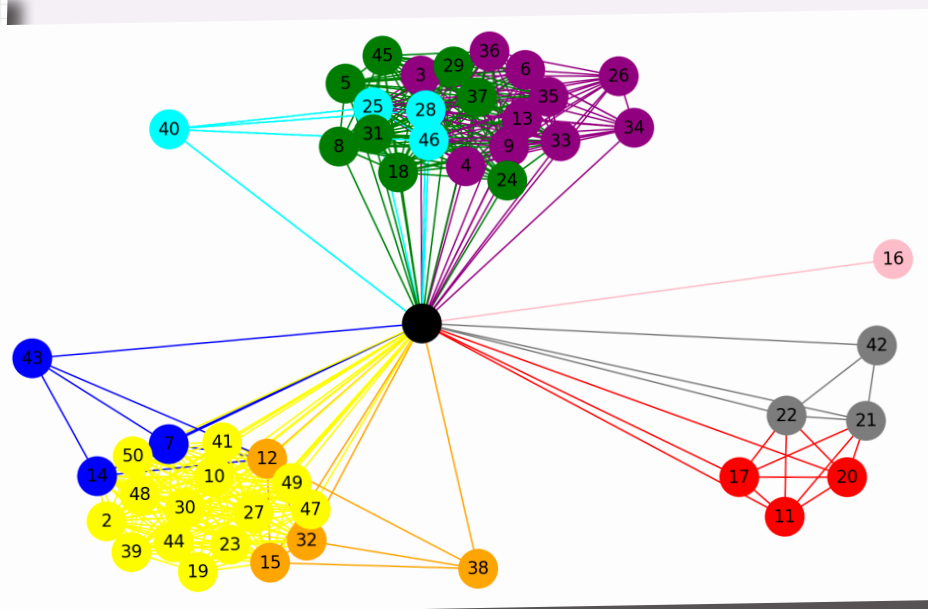
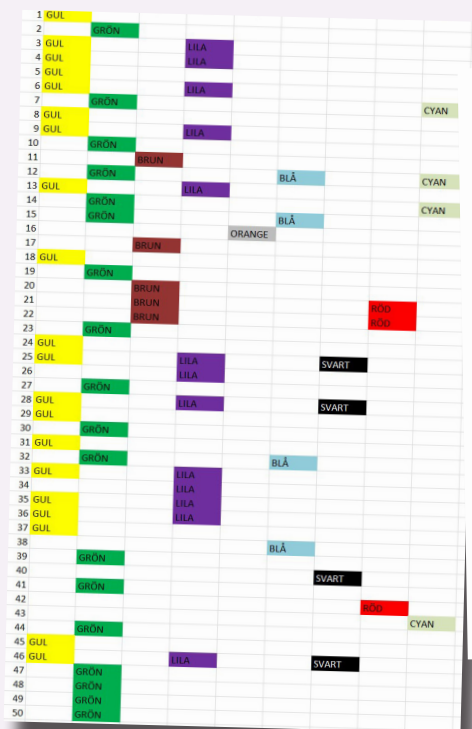


Bild 3 & 4. Från Leeds-metoden i Excel till klusterdiagram med hjälp av AI.

terar personer i en DNA-träfflista. Alla personer som har samma färg i någon cell i kolumnerna bredvid sina namn delar DNA. Alla personer i listan delar DNA med den som DNA-testat sig, person 0. Lägg till 0 i diagrammet som en central nod.

Skapa ett klusterdiagram som visar kopplingarna mellan personerna som listades i Excel-filen. Varje person kan tillhöra flera kluster. Varje färg representerar ett kluster, och personer som delar DNA har samma färg och är kopplade med linjer i motsvarande färg. Sprid ut noderna i varje kluster så att det är lättare att urskilja siffrorna.”

AI-verktygen kan antagligen inte läsa bara fyllningsfärgen på en cell, utan det måste finnas tecken i cellerna också, passande är att skriva färgernas namn. Det blir kanske lite extraarbete, men kan vara ett bra format att använda vid framtida Leeds-tabeller för att snabbt kunna använda filen till annat. En stor fördel är att AI lägger ihop de kolumner som behövs så du behöver inte ha snyggat till din Leeds-tabell utan kan snabbt och enkelt få hjälp av AI att skapa klusterdiagrammet (Bild 3 & 4). ▣

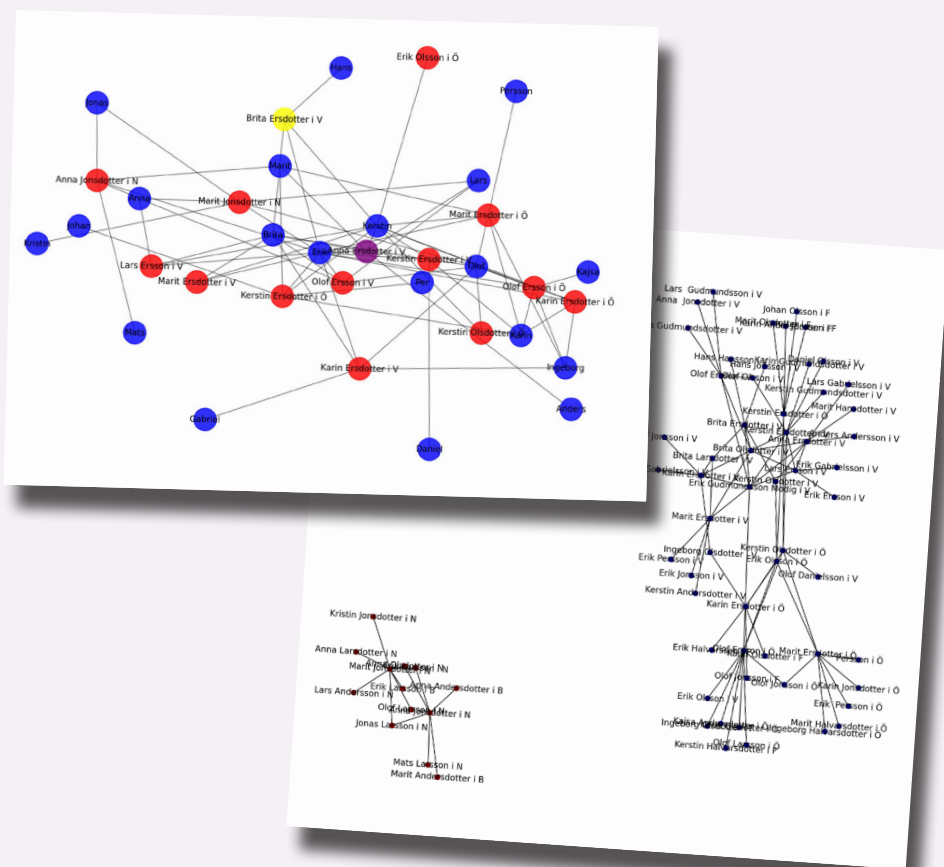


Bild 1 & 2. Från listor med faddrar och vittnen i Excel till klusterdiagram med hjälp av AI.

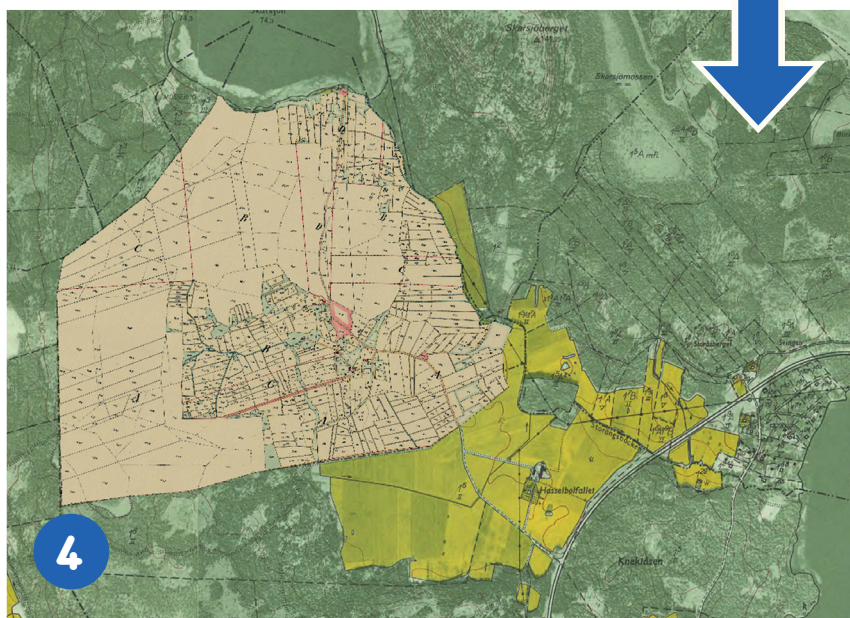
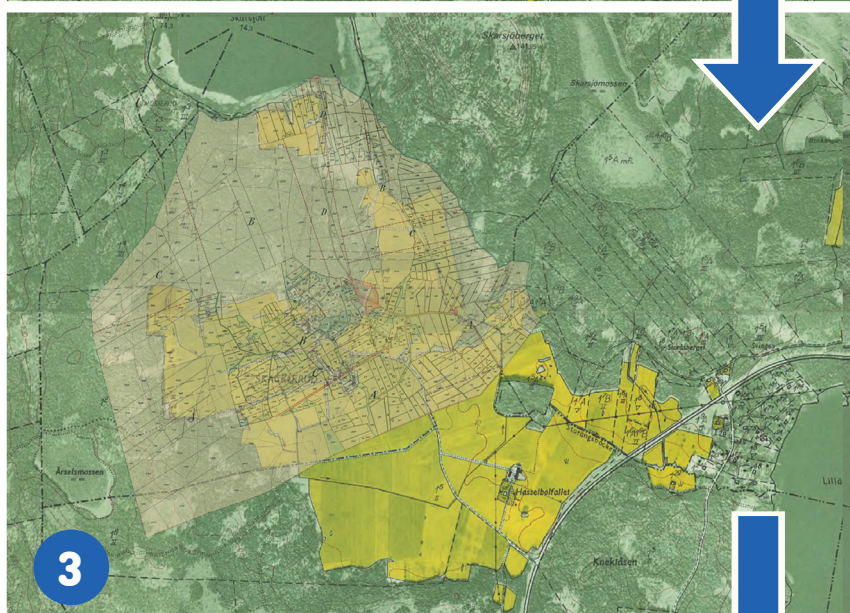
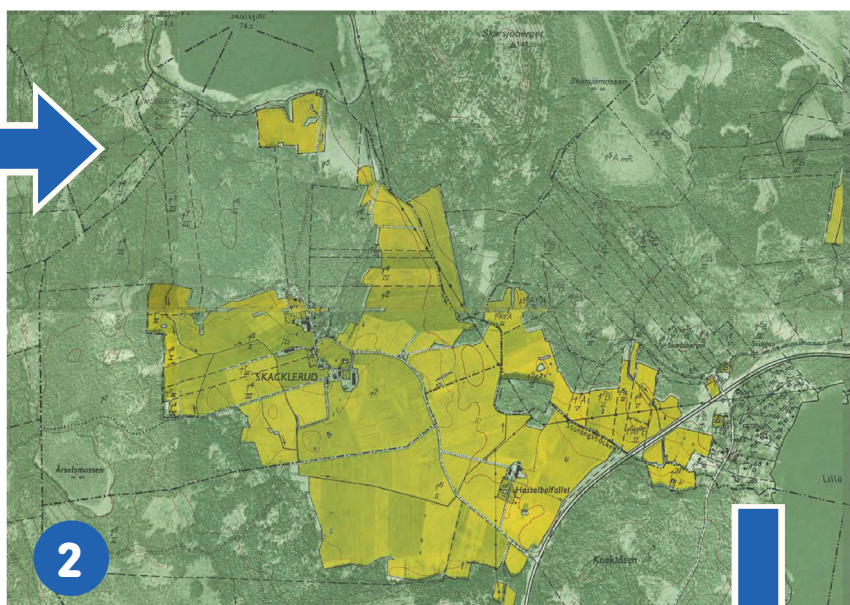


Bild 1. Laga skifteskarta.
Bild 2. Ekonomisk karta.
Bild 3. Skifteskartan överlagrad på ekonomiska kartan.
Bild 4. Georefererad skifteskarta på ekonomiska kartan.

SKIFTESKARTOR FÖR DISGEN

- Beställ
- Betala
- Fyll i formulär

300
kronor
per karta

Ny karttjänst för Disgen-användare

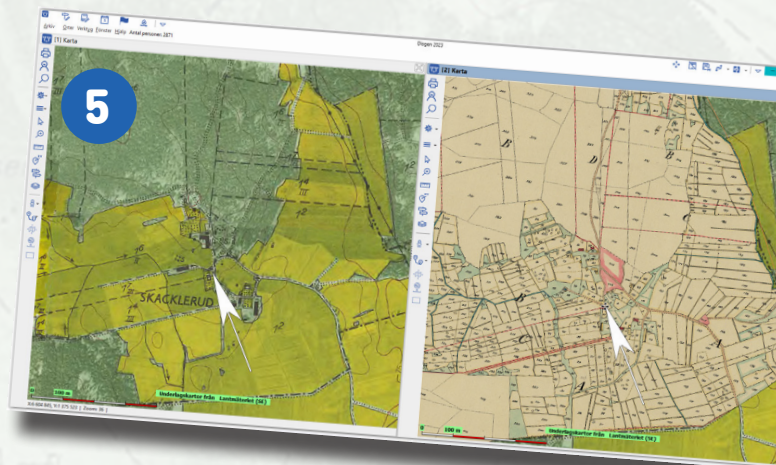


Bild 5. Jämförelse i Disgen mellan ekonomiska kartan och skifteskartan.

RIKSARKIVET HAR skannat in och gjort några av Sveriges äldsta storskaliga kartor från 1600-talets "geometriskas jordeböcker" fritt tillgängliga. Andra vackra historiska kartor kan man hitta hos Lantmäteriet. De är mycket fina och intressanta att studera som de är, men det går att skapa ett betydande mervärde om man kan georeferera dem och därigenom koppla dåtid till nutid.

Georeferering innebär att man identifierar gemensamma punkter i den gamla kartan och den "moderna" kartan, som används som referens. Den enklaste formen av anpassning är en kombination av skaländring och rotation, det kan fungera på små kartutsnitt men inte för större områden.

Exempel på georeferering

Skifteskartan (Bild 1) har skaländrats för att överensstämma med den ekonomiska kartan (Bild 2) och placerats "rätt" längs stranden i norr och roterats för att passa längs den östra gränslinjen (Bild 3). Vi ser då att det är stora avvikelser i väster och söder – skaländring och rotation är således inte tillräckligt för att åstadkomma en godtagbar georeferering. Genom att välja fler passpunkter fördelade över hela ytan är det möjligt att förvränga, det vill sägas töja och krympa, kartbilden som om den vore en gummiduk så att passpunkternas lägen överensstämmer i båda bilderna.

I Bild 4 visas resultatet av gummidukstransformationen, där man kan se att den gamla skifteskartan nu ganska väl överensstämmer med den ekonomiska kartan. Dessutom innebär processen att skifteskartan blir anpassad till Disgen (Bild 5) och kan användas som alla övriga Disgen-anpassade kartor.

Med hjälp av de georefererade kartorna kan man se var byggnader, tomtplatser, inägor, torp etcetera låg vid tiden för laga skiftet. På motsvarande sätt är det möjligt att se vilka gränser som är gamla och vilka som tillkommit respektive försvunnit.

Anpassning av äldre kartor

Dis erbjuder nu en tjänst för anpassning, till Disgen, av storskaliga historiska kartor som visar fastighetsrättsliga förändringar såsom laga skifte, storskifte, enskifte, hemmansklyvning eller ägostyckning, detsamma gäller för äldre stadskartor.

Om det till exempel finns en laga skifteskarta över den gård/by som dina anor har koppling till kan vi idag ta fram kartan och anpassa, georeferera, den. Detta gör Dis för att du enkelt ska kunna jämföra den gamla kartbilden med andra kartor, exempelvis en ekonomisk eller topografisk karta. Det innebär att du kan se hur gårdens gränser har ändrats och byggnader har flyttats på grund av laga skiftet.

Lagaskiftesakten består förutom kartan av handlingar. Dessa leverer-

as på en pdf tillsammans med den georefererade kartan och innehåller protokoll, bilagor och tabeller över de ägofigurer som hörde till varje skifteslott före respektive tilldelades varje lott efter skiftet. Det framgår också vad bönderna hette och vilka lagaskifteslotter som lades ut och hur laga skiftet gick till.

På motsvarande sätt kan andra äldre kartor anpassas till Disgen, som kartor över enskifte och storskifte, hemmansklyvning och stadskartor, etcetera.

En anpassad karta förblir Dis egendom och kan komma att säljas till annan medlem som är intresserad av den.

Beställ tjänsten

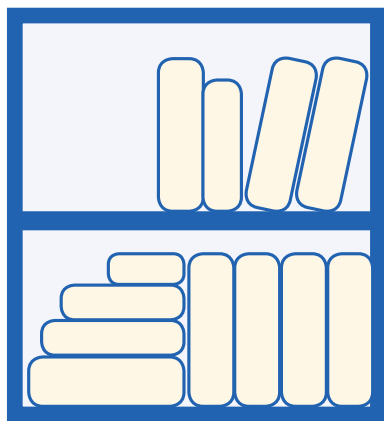
Beställning sker via Dis webbshop. Anpassningen kostar 300 kronor per karta. Efter lagd order och betalning skickas via e-post en länk till ett formulär som du behöver fylla i med uppgifter om vilken karta du vill ha georefererad, samt orderreferensen från köpet i Dis webbshop. Vi måste kunna koppla ihop ditt köp med din beställning.

Eventuellt kontaktas du innan arbetet påbörjas för kompletterande uppgifter och om du har en egen karta om vart du ska skicka den. Egen karta ska vara i filformat Tagged Image File Format (TIFF) eller bitmap (BMP).

Om det skulle visa sig att kartan inte går att georeferera så återbetalas hela beloppet. ▣

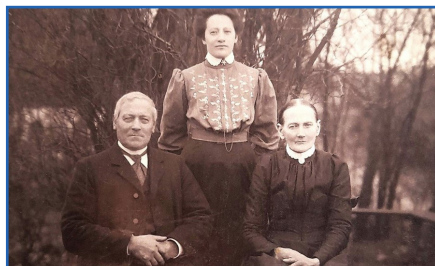
† Avlidna medlemmar

292	Boo Jonsson, Nacka	28533	Lennart Ellsäter, Upplands Väsby
998	UllaBritt Lindholm, Uddevalla	28800	Lars-Ove Karlsson, Västerås
1405	Leif Broman, Grängesberg	29612	Lars Gunnarsson, Karlsborg
1630	Bo Schylander, Vallentuna	30961	Karl-Olof Ström, Örebro
2140	Crister Högman, Lidköping	31985	Hans Martinson, Täby
3020	Stephan Kullberg, Stockholm	32436	Inger Nydén, Degerfors
4303	Bengt-Olof Lövgren, Kävlinge	32507	Annica Edlund, Kungsbacka
5039	Staffan Bodén, Gnarp	33981	Marie-Louise Johansson, Vikbolandet
5835	Gunnar Bergstedt, Stockholm	36227	Bo Hednäs, Lund
6445	Roger Lidevei, Falköping	36468	Sture Andersson, Norrköping
7036	Leif Hörenius, Aneby	37392	Sven Torbjörnsson, Vallda
7084	Birger Westin, Vendelsö	38292	Birgitta Odström, Onsala
8886	Gunder Borén, Månkarbo	38808	Sten Ericsson, Stockholm
9749	Tommy Backman, Mariestad	38833	Alvy Gulin, Hörby
9908	Leif Borgström, Kalmar	40158	Sven-Erik Eriksson, Hägersten
10475	Olle Olsson, Gävle	41813	Nils-Ivar Lindström, Farsta
10686	Vivianne Löwing, Kristinehamn	42467	Kjell Thelander, Huddinge
10937	Erland Grauers, Ystad	42525	Mary Thelander, Huddinge
11355	Gun Mjörnberg, Alingsås	42668	Gun-Britt Spång, Växjö
11816	Lars Lundin, Ånimskog	44323	Anders Josefsson, Hörby
12094	Berth Hoflund, Linköping	44744	Maria Abrahamsson, Huddinge
13412	Tommy Lilja, Hässleholm	44826	Gunnar Jönsson, Gärds Köpinge
13694	Per-Gustaf Cronstrand, Stenungsund	45369	Sven Åkerberg, Lidingö
14669	Tom Johansson, Oxelösund	47306	Bo Lembke, Farsta
16166	Agneta Prestberg, Borlänge	47567	Lennart Jansson, Skärplinge
16211	Sven Kjellberg, Eskilstuna	48234	Eva Unander, Umeå
16410	Inge Holm, Gnosjö	49483	Björn Lindkvister, Kolmården
17025	Ulf Ulfvarson, Lidingö	50034	Halvar Holmlund, Nordmaling
18453	Lars Törnblom, Ransta	50648	Ingrid Bjurström, Alnö
19383	Birgitta Olsson, Kalmar	51143	Krister Rosenberg, Täby
20700	Alvar Johansson, Köpingsvik	52762	Birgitta Henriksson, Hägersten
20993	Inga Linde, Uppsala	54122	Lars Olof Jonsson, Påskallavik
21267	Gustav Woxhagen, Västerås	54841	Linda Hermansen, Linköping
21582	Carl Hagelstein, Täby	54851	Jan-Olof Dahl, Stockholm
22395	Marianne Lennheden, Nynäshamn	55917	Lennart Adler, Alingsås
22840	Sune Berglund, Motala	56056	Mats Gundelin, Trelleborg
23853	Jan Andersson, Västerås	56211	Karl-Erik Sör, Klippan
24013	Bengt Emgård, Klippan	58475	Peter Franzén, Stockholm
26236	Curt Ternsved, Gråbo	58708	Anders Gyllander, Norrköping
26862	Gunnar Bergström, Lerum	59591	Danny Persson, Limhamn
27224	Marinette Törnqvist, Styrso	59873	Leif Schöld, Häljarp



Nya böcker

Har du gett ut en bok med anknytning till släktforskning? Har du nyss läst en intressant bok om släktforskning? Skicka gärna in tips till Diskulogen om nya (utgivna under de senaste två åren) böcker med anknytning till släktforskning så att fler medlemmar kan hitta dem. Skicka ditt tips till diskulogen@dis.se.



Lundkvistarna – En släkthistoria från Örskelljungatrakten
Ingvar Lundkvist
Häftad, 182 sidor
ISBN 978-91-7565-912-1
213–339 kronor
www.solentro.se

Lundkvistarna är en släkthistoria med mycket starka rötter i Örskelljungatrakten. Det är en historia om landsbygdens arbetande befolkning med avstamp i det sena 1700-talet.

Byar som Persköp, Harbäckshult, Klippebygget, Ljungaskog, Sjunkamossa, Eket och Västrarp utgör bakgrund till berättelsen. Liksom orter som Våxtorp, Höganäs, Perstorp, Östra Ljungby och Örskelljunga. Det är en berättelse om hur människor i generationer överlevt svåra förhållanden med sjukdomar och hög barnadödlighet.



Sjömansliv och guldgrävardöd
av Gunvor Nordström
Häftad, 272 sidor
ISBN 9789186687830
213 kronor
www.bokus.com

Boken utgår från författarens egen släkthistoria med skönlitterära inslag från stenhuggarliv, kvinnoliv och sjömansliv. Fartygshistoria, barkbåtsarmada och sjöfart. Historiska fakta med fotografier, gamla brev, postkort, varvas med Axel Valfrids unika levnadsöde.

Vi får följa Axel Valfrid och hans familj genom barndomen i norra Bohuslän. Vid 15 års ålder påbörjar han matrosutbildning. Därefter följer spännande seglatser på de stora världshaven. Efter miserabla arbetsförhållanden ombord på en lång resa rymmer Axel Valfrid från skutan i Australien men hamnar till slut i Sydafrika, där han bildar familj.



Hällaryds och Åryds Socknar Byarna –
Guö Törneryd Farslycke Applakärr
Bibbi Brorsson
Inbunden, 725 sidor
ISBN 9789151927961
500 kronor + frakt
www.bibbibrorsson.se

I första del en av Hällaryds och Åryds socknar, beskrivs dem som levtt och botten i byarna Guö, Törneryd, Farslycke och Applakärr.

Det är lätt att följa släktlinjerna i boken för 1 är barn, 2 är barnbarn och 3 är barnbarnsbarn och så vidare. Familjer som flyttat runt mycket beskrivs bara under en gård.

Hur överlevde man, speciellt som kvinna på den tiden, när man födde ett barn och det antingen var dödfött eller levde någon vecka, någon månad eller kanske ett år?



Från farfars och farmors tid – till vår tid
Allan Larsson & Gösta Larsson
Inbunden, 128 sidor
ISBN 9789188721389
259 kronor
www.bokus.com

Den här boken handlar om hur Sverige under 150 år utvecklats från ett fattigt utvandrarsamhälle till ett framgångsrikt industriland och välfärdssamhälle och hur tre generationer upplevt och medverkat i denna djupgående tekniska, ekonomiska, sociala och politiska omvandling. Från Lars Johan, född 1848, uppvuxen i fattigdom i en backstuga i Bredaryd, och hans enda barn Gustaf som föddes 1897 och med tiden blev gjutare, järnvägsarbetare och fabrikkör, till Gösta och Allan, söner till Gustaf och Adelia, som blev samhällsbyggare i praktiken och politiken.

HITTA DINA SOLDATER SNABBT I RULLORNA

ArkivDigital har gjort det enkelt: Ett samlat personregister till generalmönsterrullorna för alla infanteri- och kavalleriregementen. Med direktlänkar till rätt sida i rullan.

Prova gratis
www.arkivdigital.se





Släktforska i Göteborg

av Mikael Hoffsten och LarsOlof Lööf

Inbunden med 224 sidor

ISBN 978-91-89310-17-9

Ända fram till 1883 kunde göteborgarna själva välja vilken församling de skulle tillhöra, oberoende av var i staden de bodde. Stadens ursprungliga församlingar saknar husförhörlängder, i stället samlades uppgifterna i så kallade personalförteckningar. Stadsbränder har förstört arkiv och mantalslängder, som i många fall kan ersätta förstörda kyrkböcker. Men tack och lov finns många andra ingångar till arkiven i Göteborg. Du hittar dem, tillsammans med mycket annat matnyttigt, i denna bok.



Emigrantforska på nätet

av Ted Rosvall & Anna-Lena Hultman

Inbunden med 180 sidor

ISBN 978-91-89310-18-6

Emigrantforska på nätet tar upp en stor mängd spännande och användbara resurser för dig som letar efter släktingar som emigrerat till USA eller Kanada.

Boken ger goda råd och tips om källor, databaser och andra sökvägar på nätet som folkräkningar, bo-uppteckningar, militära handlingar, adressregister, resan över Atlanten, medborgarskap och mycket mer.

Den andra omarbetade upplagan har bland annat uppdaterats med 1950 års amerikanska folkräkning (Census).

Funktionärer

(WWW.DIS.SE > FÖRENINGEN > FUNKTIONÄRER)

Faddrarna har talat om på vilket sätt de vill bli kontaktade. Den kontaktinformation som inte står inom parentes bör användas i första hand. Om det står dag eller kv efter ett telefonnummer vill faddern helst bli uppringd dagtid resp. kvällstid. Faddrarna är listade i omvänd postnummerordning. Kontakta gärna en fadder i din närhet!

Sedan förra numret har Gunnar Bergstedt, Disbyttombud, och Staffan Bodén, Disgenfadder, avlidit.

Rolf Eriksson har slutat efter 22 år som Disbyttombud. Tack för din insats!

Dis faddrar är en grupp erfarna medlemmar som på ideell basis åtagit sig att dela med sig av sina erfarenheter till andra medlemmar, via telefon och e-post. Det finns inga garantier för att dina problem blir lösta genom att du kontaktar en fadder, eller att du slipper datorrelaterade olyckor. Genom att kontakta en fadder har du förbundit dig att

- ha tagit en säkerhetskopia innan samtalet (e-posten)
- följa fadderns råd på egen risk
- ha samtyckt till att faddern inte kan göras ansvarig på något sätt för eventuella fel, misstag, dataförluster eller annan skada.

Disgen Sverige

Stefan Wennberg	Seskarö	0922-61315	070-6556433	stefan.vennberg@telia.com
Curth Svedberg	Roknäs	070-6619907		curth.svedberg@gmail.com
Laila Larsson	Ersmark	0910-720041	070-6164410	laila.tuva@outlook.com
Tommy Jacobsson	Umeå	090-32493	070-5125770	tommy.umea@gmail.com
Peter Johansson	Örnsköldsvik	070-5648859		peter.johansson-oer@telia.com
Bodil Orremo	Frösön	070-5281816		bodil.orremo@gmail.com
Tony Rodin	Bollnäs	(0703-506304)		tony.rodin@gmail.com
Jan Wallin	Örebro	019-183830	070-3877888	jan.wallin.orebro@telia.com
Kent Andersson	Eskilstuna	070-3506615		kent.andersson.eskilstuna@telia.com
Benny Olson	Klintehamn	0701-439407		olsonbenny@hotmail.com
Tor-Leif Björklund	Hemse	0768-130387		torleif.bjorklund@gmail.com
Elisabeth Molin	Visby	0705-116292	0705-116292	elisabeth@imolin.se
Arne Johansson	Södra Vi	076-1080029	076-1080029	anforskning@djursdala.net
Birgitta Karlsson	Sturefors	073-0945945		birgitta5karlsson@gmail.com
Peter Tilly	Linköping	070-3660003		peter.tilly@telia.com
Anders L. Hjalmarsson	Linköping	070-6004078		ka.lindman@gmail.com
Börje Jönsson	Eksjö	070-8631217		borje.jn@gmail.com
Tommy Nilson	Eksjö	070-3031732		tommy@betoni.se
Roland Norberg	Bankeryd			rolle.3412@outlook.com
Tomas GH Johansson	Svenljunga	070-5424328		tomasgh@live.se
Hans Nyman	Borås	0705-254075		hansnyman@telia.com
Christina Claeson	Göteborg			ch_claeson@hotmail.com
Arne Sörlöv	Tving	0721-505333		arne@sorlov.com
Staffan Knös	Ronneby	0705-951338		staffan@dis-syd.se
Bo Lundgren	Nymölla	0735-288825		bo@elmedia.se
Bengt Johansson	Östra Ljungby		070-6480711	bemagram@telia.com
Lena Ringbrant Ekelund	Klippan	070-2320079		l.re@telia.com
Sven Kylefors	Helsingborg		070-3297345	sven.kylefors@telia.com
Carl Strandberg	Lomma	070-5942775		carolus.strandberg@gmail.com
Anders Larsson	Svedala	070-7470759		anders@dis-syd.se
Magnus Hellblom	Lund	0733-360102		magnus@hellblom.com
Bengt Kjällerström	Lund	(070-2703944)		bengt@kj2.se
Torgny Larsson	Malmö			larsson.torgny@gmail.com
Hans-Peter Stülten	Nynäshamn	0707-828491		h-p.stuelten@outlook.com
Stig Geber	Uttran	08-53030734	076-2482232	stig.geber@telia.com
Peter Åberg	Stockholm	073-5157668	073-5157668	nilspeab@gmail.com

Disgen Norge

Bjørn Nilsen	Oslo			2bjorn.nilsen@gmail.com
--------------	------	--	--	-------------------------

Disgen/Linux

Roy Johansson	Borås	033-7709522	0709-706170	roykleva@gotanet.com
---------------	-------	-------------	-------------	----------------------

Mac

Hans Peter Stülten	Nynäshamn	0707-828491		h-p.stuelten@outlook.com
Kerstin Bjernevik	Kista	070-4034933		kerstin.bjernevik@gmail.com
Anders L. Hjalmarsson	Linköping	070-6004078		ka.lindman@gmail.com
Sven Olby	Västerås	076-1091184		sven.olby@gmail.com
Gunilla Hermander	Hudiksvall	070-5315715		macnilla@telia.com

Min Släkt

Lotta Sörensen	Sölvesborg	0760-141262		lotta.1957@gmail.com
Kjell Croné	Göteborg			crone.kjell@gmail.com
Annelie Lindgren Kedehag	V.Frölunda	0739-778388		kedehag@outlook.com
Bo Svartholm	Frösön	070-6276073		bo.svartholm@gmail.com

Holger

Sven Olof Åkerlund	Huddinge	070-5112847		sven.olof.akerlund@gmail.com
--------------------	----------	-------------	--	------------------------------

Karthantering

Lena Ringbrant Ekelund	Klippan	070-2320079		l.re@telia.com
Tommy Nilson	Eksjö	070-3031732		tommy@betoni.se
Tor-Leif Björklund	Hemse	0768-130387		torleif.bjorklund@gmail.com

OpenRGD

Carl-Johan Gustafsson	Nykvarn	08-55245912	070-5875912	carl-johan.gustafsson@telia.com
Jan Lilliesköld	Sundsvall	070-5716694		jalill5255@gmail.com

Disbyt-ombud (Sverige)

Annelie L Kedehag	Västra Frölunda	0739-778388		kedehag@outlook.com
Charlotte Börjesson	Hällingsjö	0301-43171	0703-463366	charlotte.borjesson@telia.com
Donald Freij	Värnamo	0702-780885		donald@freij.se
Håkan Asmundsson	Linköping	0708-652996		hakan@asmundsson.nu
Kent Hektor	Ystad	0707-530201		kent.hektor@outlook.com
Kerstin Malm	Örebro	073-0429721		kegubi60@gmail.com
Roland Thorsson	Enköping	070-5528152		roland.thorsson@gmail.com

Disbyt-ombud (Finland)

Olof Cronberg	Växjö	0470-21763		olof.cronberg@abc.se
---------------	-------	------------	--	----------------------

Dis Arkiv

Föreningen Dis, Dis Arkiv, Hovslagaregatan 3, 582 46 Linköping	013-149043	dis_arkiv@dis.se
--	------------	------------------

Dis styrelse från och med årsmötet den 9 mars 2024.

Ordförande

Daniel Berglund

Hängestensvägen 38, 421 67 V. Frölunda,
031-443 143, 0705-244088,
daniel.zz.berglund@gmail.com



Vice ordförande

Eva Dahlberg

Brunnsgatan 28, 553 17 Jönköping,
076-0852663,
evad.forening@gmail.com



Sekreterare

Elisabeth Leek

Norra Notåsa,
573 73 Sunhultsbrunn, 070-5698738,
elisabeth.leek@telia.com



Ekonomiansvarig

Peter Åberg

Gröndalsvägen 188,
117 69 Stockholm, 073-5157668,
nilspeab@gmail.com



Övriga ledamöter

Eva Gröön

Fagerhult



Jan Willman

Vänersborg



Christina Claeson

Odinsgatan 20 B,
411 03 Göteborg, 031-159538,
ch_claeson@hotmail.com



Anders Lindberg

Luzernvägen 1 D, 227 38 Lund,
0708-397908,
aelindberg2004@yahoo.se



Kristina Andersson

Kvibergsvägen 7, 531 97 Lidköping,
070-2191817,
foreningar.kristina@gmail.com



Valberedning

Valberedningen består av Mårten Ebers,
Benny Olson, Ewa Klingberg, Anette Gund-
hus och Torgny Larsson.
valberedning@dis.se

DIS- NORD

c/o Kassberg,
Drejarvägen 19,
961 40 Boden

ordf_nord@dis.se
www.dis-nord.se
Ordf: Vakant

DIS- MITT

c/o Lilliesköld,
Johannedalsv 150,
86337 Sundsvall

ordf_mitt@dis.se
www.dis-mitt.se
Ordf: Vakant

DIS- BERGSLAGEN

c/o Strömberg,
Patentgatan 15 lgh 1103,
722 26 Västerås,
070-210 19 15

ordf_bergslagen@dis.se
www.dis-bergslagen.se
Ordf: Lars-Göran Nilsson

DIS- ÖST

c/o Börje Olsson
Drevkroken 4
163 54 Spånga

ordf_ost@dis.se
www.dis-ost.se
Ordf: Vakant



Morfars yngste bror
med föräldrar utan-
för deras backstuga.

Dis-Filbyter

FÖR FÖRENINGAR är det i skrivande stund årsmötestider och då även tillbakablickar på det gångna året. Dis-Filbyter är inget undantag och jag blir ganska imponerad över vad föreningen åstadkommit under året. Det är verksamhet i form av kurser, föreläsningar, träffar via Zoom och träffar i lokal, guidningar och förstås forskarhandledning i flera av de orter som ingår i vårt område. 2023 har varit ett år utan pandemibekymmer och jag kan känna att vanan med och kunskapen om Zoom och andra liknande plattformar ändå är något positivt av pandemielandet.

För ett par veckor sedan var det Släktforskningens dag som för vår del innebar verksamhet på biblioteken i Linköping och Mjölby. När medlems-talen sjunker är det viktigt att synas men det är inte lätt och inte självklart hur det ska ske, framför allt när man lätt drunknar i all information som sköljs över oss. Vi fick i alla fall fyra nya medlemmar på stående fot i biblioteken.

Vandringsutställningen

Glädjande är att Dis-Filbyters utställning Släktforskning – inte bara namn

och årtal har kunnat sättas upp på några bibliotek i Östergötland och på så sätt visa vilka vi är och därmed skapa kontakter på orter där vår verksamhet har varit liten, i Valdemarsvik, Norrköping och Finspång. I samband med utställningen har en eller flera funktionärer från föreningen hållit föredrag om Dis, Dis-Filbyter, Disgen och släktforskning. Det är kontakter vi måste vårda, vi får inte luta oss tillbaka utan hålla i. I Finspång har vi lyckats få ihop intresserade till en grundkurs i Disgen.

Mitt första år

2023 var mitt första år som ordförande för Dis-Filbyter. Det har varit intressant, givande med fina möten med våra medlemmar men det har också inneburit en hel del arbete och många sammanträden. Det jag slagits av är det stora engagemanget hos våra funktionärer, utan dem hade det inte blivit mycket till verksamhet. Därför vill jag rikta ett stort tack till alla som på olika sätt bidragit med arbete.

Min egen släktforskning har naturligtvis hamnat i skymundan och jag kommer ibland att tänka på varför jag en gång på 80-talet började

forska. Jag spelade på den tiden folkmusik och i Risinge, där jag kommer ifrån, fanns en spelman med namnet Adolf Lindman som sades vara född i Risinge socken. Borde inte han vara släkt med mig? Det fanns ingen annan Lindman-släkt i Risinge eller Finspång på den tiden. Tyvärr måste jag säga, har jag inte hittat honom än.

Men så många andra jag hittat och så mycken historia jag lärt mig på vägen och blivit intresserad av. På min fars sida tog sig en dräng i början av 1800-talet norrut från Östra Skrukeby söder om Roxen och hans ättlingar hamnade på bruken i Finspång, Skärblacka och i textilindustrin i Norrköping. De har arbetat, gnetat och uppfostrat barn. På mors sida är det ett stenigt och magert smålandsområde som varit grogrund till många barn och ättlingar, en skara där även jag är med. Hur kunde de överleva i torp och backstugor?

Jag önskar alla god fortsättning på 2024 och lycka till med släktforskningen. Så småningom ska jag fortsätta att leta efter Adolf.

ANDERS LINDMAN HJALMARSSON
ORDFÖRANDE

DIS- FILBYTER

c/o Föreningshuset
Fontänen, Västra vägen 32,
582 28 Linköping
ordf_filbyter@dis.se
www.dis-filbyter.se
Ordf: Anders Lindman
Hjalmarsson

DIS- VÄST

c/o Amberntsson,
Persikogatan 126,
426 56 Västra Frölunda
031-290186
ordf_vast@dis.se
www.dis-vast.o.se
Ordf: Ylva Amberntsson

DIS- SMÅLAND

c/o Nilson,
Backgatan 5,
575 35 Eksjö
ordf_smaland@dis.se
www.dis-smaland.se
Ordf: Tommy Nilson

DIS SYD

Porfyrvägen 20,
224 78 Lund
ordf_syd@dis.se
www.dis-syd.se
Ordf: Viveca Kristiansen

Dis Syd

DIS SYD är den regionförening som verkar inom Blekinge, Skåne och södra Halland, vi har drygt 2600 medlemmar.

För att öka möjligheten för våra medlemmar att träffa oss genomför vi aktiviteter på olika platser inom vårt område. Under 2023 genomförde vi drygt tjugo utbildningar och runt 35 Dis-träffar på sju orter runt om i regionen. Utöver de fysiska träffarna genomförde vi även ett stort olika digitala sammankomster och utbildningar under 2023.

Vårt återkommande medlemsmöte i oktober, Höstmötet, ägde förra året rum på Arkivcentrum Syd i Lund. På programmet stod fyra föredrag: Lars Åke Sellberg förklarade hur man använder DisbytMatch för att enklare kunna arbeta med Disbytutdraget och snabbt analysera sina träffar i Disbyt. Lena Ringbrant Ekelund tog sig an appen Slakten och förklarade de steg som man gör för att få över valda delar av släktforskningen från Disgen till sin läsplatta eller telefon. Mikael Winbladh, Föreningen Dis verksamhetsledare, informerade om nyheter som sker i Dis-världen. Därefter en välsmakande lunch och besök vid våra fadderbord och Skånes Släktforskarförbunds bokbord.

Mötet fortsatte sedan i hörsalen med att Niklas Hertzman höll ett häpnadsväckande föredrag om de möjligheter som AI (artificiell intelligens) kan erbjuda. Niklas visade exempel på att alla svar man kan få inte är sanna utan det är viktigt att formulera sina frågor på ett utförligt sätt, och då kan AI erbjuda en fantastisk resurs som var intressant att ta del av. Niklas avslutade sitt föredrag med att visa en film där han berättade på svenska vem han är, och sedan bad han programmet översätta till olika språk och i filmen visades att Niklas pratade på perfekt på engelska, tyska och hindi, läppsynkront.

Slutligen informerade Göran Kristiansson, chef för Riksarkivet Göteborg och Lund, om Riksarkivets arbete med AI och deras projektet med transkribering av handskriven text till digitalt sökbar text.

Dis Syds verksamhet under 2024 kommer att bestå av både digitala och fysiska möten.

Våra Dis-träffar är uppskattade och efterfrågade. Under 2024 kommer vi fortsätta att anordna digitala träffar parallellt med fysiska träffar. Antalet orter vi planerar för fysiska träffar har utökats och är i vår Eslöv, Halmstad, Helsingborg, Klippan, Lund, Ronne-

by, Sölvesborg, Ystad och Ängelholm. Om efterfrågan finns är vi öppna för att starta fysiska träffar även på andra orter.

För att öka tillgängligheten håller vi regelbundet digitala möten, Dis Syd caféer, där alla är välkomna att ställa frågor och delta i diskussioner.

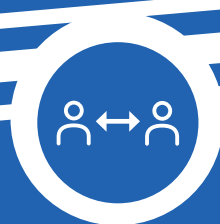
Studiecirkel i samarbete med bildningsförbund och släktforskarföreningar planeras på olika orter. De kommer att vara inriktade på grunderna i Disgen och rikta sig till dem som nyligen skaffat programmet och vill komma i gång med det.

”Släktforskning över Øresund”, släktforskardagen tillsammans med Danske Slægtsforskere Helsingør har varit mycket uppskattad de tidigare åren. Samarbetet fortsätter och ny forskardag planeras att äga rum i Helsingør till hösten.

Årets största begivenhet i vår region blir Släktforskardagarna i Malmö i augusti. Vi planerar tillsammans med Föreningen Dis och de andra regionföreningarna att förevisa en intressant monter.

VIVECA KRISTIANSEN
ORDFÖRANDE

Avsändare:
Föreningen Dis,
Gamla Linköping, 582 46 Linköping



Finn och byt släktuppgifter via den stora släktdatabasen Disbyt!

Få kontakt med andra släktforskare för att utbyta forskningsresultat.

När du bidrar med eget material kan du vandra runt i andras träd.

Kvalitetssäkra ditt släktforskningsmaterial.

Sök direkt från Disgen eller via webben på disbyt.dis.se.

Lämna in från vilket släktforskningsprogram som helst och få mer nytta av Disbyt!

Läs mer om Disbyt på www.dis.se/disbyt.